

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 250-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. szeptember 13.

bb.1. készül a kerületek egyéves népművelési programja

i ni/tm n sr

1963. szeptember 13.

a tanácsok népművelési osztályai ezekben a napokban a kerületek 1963/64 évi kulturális programjának összeállításán dolgoznak. a munkatervek az üzemek, a társadalmi és tömegszervezetek, valamint a művelődési otthonok soronkövetkező kulturális feladatait foglalják össze.

a 2. kerületben a népművelés egyéb területei mellett különös gondot fordítanak majd a zenei műveltség fejlesztésére. mindenképp előtt a fiatalok nagy tömegeiben akarják felkelteni a szép muzsika iránti érdeklődést. a ságvári endre művelődési házban megalakították az ifjú zenebarátok klubját, amely az országos filharmóniával közösen gyakran rendez majd kis-hangversenyeket, továbbá előadások rendezésével és más formában segít fejleszteni a fiatalok zenei izlését. a hangversenyeket fellendülését várják a kerület legújabb kulturális intézményének, a hüvölvölgyi görög-színpadnak a megnyitásától. a színpadon, amelyet amfiteátrumszerűen, félkör alakban vesz majd körül az 1500 személyt befogadó, lépcsőzetes nézőtér, tavasztól kezdve rendszeresen tartanak majd nagyobb szabású koncerteket és egyéb zenés műsorokat.

a 8. kerületben az elmúlt népművelési évadban csaknem 15.000-en vettek részt sorozatban rendezett ismeretterjesztő előadásokon, s több mint nyolcvanezren hallgattak meg egy-egy alkalomszerűen rendezett, érdekes tájékoztatót. az idén még ennél is nagyobb az érdeklődés, a tavalyi 46 munkásakadémiával szemben például eddig 74-et szerveztek, s állandóan jelentkeznek újabb és újabb hallgatók. a kerület gyárnegyed jellegének megfelelően ezentúl nagyobb gondot fordítanak az alapfoku szakmai tudnivalók, valamint a magasabb műszaki ismeretek oktatására.

/folyt.köv./

-1-

W

bb.1./ készül a kerületek...1.folyt./ n

kőbányán a dolgozók körében végzett népművelést nagyban nehezíti, hogy a bejáró munkások száma megközelíti az ötvenezret. a kerületi pártbizottság és más szervek éppen most vizsgálják, hogy mely vidékekről járnak be a legtöbben, tanulmányozzák továbbá ezeknek a rétegeknek kulturális érdeklődését és az otthoni művelődési lehetőségeiket. a tervek szerint a kerület központi kulturális intézménye, a pataki istván művelődési ház és az érdekelt községek vezető szervei közösen teremtenek majd lehetőséget a bejáró munkások művelődésére. nagykátán például, ahonnan több mint 1.500-an járnak be naponta kőbányára, a pataki istván művelődési ház művészeti csoportjai több esetben tartanak majd színvonalas előadásokat./mti/

bb.2. szabadságvesztésre ítélt éjszakai „iskolalátogatók,,

i bc/sze n sr

1963. szeptember 13.

„iskolai,, tolvajok - jurecska józsef, jurecska dezső, szathmári jános sashalmi lakosok - bűnügyében hirdetett ítéletet a központi kerületi bíróság. jurecska józsef testvérével, jurecska dezsővel és szathmári jánossal a 16. kerületben éjszaka betört a baross gábor utcai, a békés imre utcai, a színjászó utcai iskolába. átkutatták a tantermeket, az irodákat, felfeszítették a szekrényeket, az íróasztalokat, s pénzt, rádiót, ruhaneműket, különféle textilanyagot vittek el. az egyik iskolából, - ahova a télen törtek be, - mikulás-csomagokat is loptak, s még az iskola pecsétjét is magukhoz vették. jurecska józsef és szathmári jános egy alkalommal magukkal vitték m.attila fiatalkorut is, akivel az utcán találkoztak: azzal bízták meg, hogy figyeljen, míg ők az épületben „körülnéznek,,. szathmári jános ez év tavaszán elhelyezkedett a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalatnál. az alkalmaztatásakor kapott munkaruhát néhány nap múlva eladta, s többet nem jelentkezett munkahelyén.

a bíróság jurecska józsefet egy évi és hat hónapi, szathmári jánost és jurecska dezsőt egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte, m.attilát pedig bírói megrovásban részesítette. ezenkívül kártérítésre is kötelezte őket. az ítéletben az elítéltek megnyugodtak, az ügyész is tudomásul vette, így az jogerős./mti/

.-.

-2-

MR

bb.3. októberben nemzetközi ujságíró iskola nyílik budapesten

i bi/tr n fm

1963. szeptember 13.

októberben nyílik meg budapesten a nemzetközi ujságíró szervezet iskolája. a főleg afrikai, ázsiai és latin-amerikai ujságírók továbbképzését célzó iskola megteremtését a szervezet februárban djakartában megtartott elnökségi ülése határozta el. az első hathónapos angol-nyelvű tanfolyamon angolul beszélő magyar és külföldi ujságírók tartanak szakmai előadásokat.

a magyar ujságírók országos szövetségének 20 szakosztályában a nyári szünet után ismét megkezdődnek a tájékoztató előadások, szakmai rendezvények. az ujságíró akadémia tagozatain és az ujságíró gyakornokok iskoláján a napokban kezdődnek meg az előadások. a fotószakosztály már elküldte képanyagát a hágában rövidesen megnyíló nemzetközi sajtófotó kiállításra./mti/

.-.

bb.4. zeneiskolai tanulók hangversenye a budapesti zenei hetek programjában

i ol/tm n fm

1963. szeptember 13.

a budapesti zenei hetek keretében az idén ismét megrendezik a hagyományos ifjúsági hangversenyt, amelyen zenét tanuló fiatalok mai magyar szerzők műveit adják elő. a hangversenyt október 13-án délután fél négy órai kezdettel tartják a zeneakadémián. a magyar zeneművészek szövetsége szervezésében ezuttal a fővárosi zeneiskolai szervezet, a bartók béla zeneművészeti iskola, a karcagi és a kecskeméti állami zeneiskolák növendékei lépnek dobogóra. műsorukon többek között bartók, kodály, hajdu, kadosa művei szerepelnek./mti/

.-.

bb.5. meggyógyult a réti kánya és a kis oroszlán - érdekes „paciensek,, a szentesi állatorvosi rendelőintézetben

vid/ j n ká

1963. szeptember 13.

nem mindennapos „paciens,, távozott gyógyultan a szentesi állatorvosi rendelőintézetből. egy törött szárnyu réti kányát kezeltek heteken át. egy állatbarát vitte be a madarat, amely a nagy viharban súlyos sérülést szenvedett. gondos kezeléssel meggyógyították, s amikor már repülni tudott, szabadon bocsátották.

a rendelőintézetben havonta mintegy 80 lovat, tehenet, juhot, s más háziállatot kezelnek, de volt már egzotikus betegek is. a szentesen vendégszereplő cirkuszban az egyik oroszlánköllyöknek eltörött a lába. az intézetben vállalták gyógykezelését, sinbe helyezték a kis oroszlán lábát, s viszonylag rövid idő alatt meggyógyították./mti/

.-.

-3-

MR

bb.6. őszi szabadságon az állami hangverszenyekar

1 ol/tm n fm

1963. szeptember 13.

a nagyszerű nyári szereplések után megkezdtek rendszeres évi szabadságukat az állami hangverszenyekar tagjai. a száztáru együttes az idén nyáron csupán budapesten - a károlyi kertben és a városmajorban - 22 koncertet adott.

szeptember 23-án kezdik meg a budapesti zenei hetek első koncertjének szólampróbáit. az évad első öt hónapjában budapesten és néhány vidéki városban összesen mintegy 45 bérleti hangversenyt tartanak. közben január 5-én három hétre az nszk-ba utaznak, ahol ferencsik jános vezényletével 15 koncertet adnak. műsorukról karlsruhében rádiófelvétel készül./mti/

..

bb.7. „gombadömping„ baranyában

vid/j n ká

1963. szeptember 13.

az évtized legnagyobb gombatermését szedik az idei őszen a baranyai erdőben. az idős gombázók emlékezete szerint 1953-ban volt ilyen sok ebből az erdei termékből. a pécsi gombapiacra valószínűsíthető dörpöng van: a legutóbbi piaci napon például 176 gombaárut számláltak meg, akik 25 mázsát kínáltak megvételre. ekkora felhozatalra még nem volt példa a városban, és így természetesen alacsonyok az árak. különösen sok van vargányából, valamint szegfű- és róka gombából. az esővel és meleggel váltakozó időjárás persze kedvezett a mérges gombáknak is. a gyilkos galóca például eddig még soha nem látott mennyiségben lepté el az erdőket. jellemző, hogy egy síklós környéki erdőben 2 négyzetméternyi területen 17 gyilkos galócát találtak./mti/

..

bb.8. sok a szabálysértés a magánkiskereskedelemben

1 tó/tm n vg

1963. szeptember 13.

a budapesti állami kereskedelmi felügyelőség legutóbb 25 fővárosi magánzöldség- és gyümölcs kiskereskedőnél tartott ellenőrzést. azt vizsgálták, hogyan tartják meg a magánkiskereskedelmi tevékenységet szabályozó rendeleteket. a vizsgálat tapasztalatai nem a legkezdvebbek. több szabálytalanságot lelepleztek le. az igaz, hogy a magánkiskereskedők általában udvariasabbak, előzékenyebbek a vevőkhöz, mint az állami üzletek eladói. megengedik a szabad válogatást az áruk között, ezzel azonban egy részük csak a vásárlók figyelmét tereli el a mérésről és a számláról. a vizsgált üzletek 64 százalékában tártak fel az ellenőrök szabálysértést.

/folyt.köv./
B. 10/n

-4-

me

bb.8./ sok a szabálysértés...1.folyt./ n

a legtöbb jegyzőkönyvet árdrágítás miatt vették fel. a magánkiskereskedők előszeretettel árusítanak darabra olyan cikkeket, amelyeknek az ára súlyra van megállapítva. így fordulhatott elő, hogy stern emil pozsonyi uti üzletében 80 fillér értékű fokhagymáért 2.40 forintot számolt. a popov hrisztov károly boltjában vásárolt hegyes zöldpaprika ára a törvényes 1.60 forint helyett 10.50 forintra „jött ki„.

kétségtelen, hogy a napi árfolyam-közlés nem teljesen egyértelmű, alkalmat adhat a visszaélésre. előfordul, hogy azonos árufélek között a fajtákat nem különböztetik meg. ilyen például a juliska-bab és a vajbab. az is hiba, hogy a napi árjegyzéken csak a közért üzletekben kapható áruk szerepelnek, holott szinte mindennapos, hogy a kiskereskedők olyan árut is vesznek az őstermelőktől, amelyből aznap az állami üzletek nem kaptak. ilyenkor aztán annyit kér a kereskedő, amennyit akar. igen sok kiskereskedő nem teszi ki az árjelző táblákat az árufélekre.

az ákf eljárta a szabálysértőkkel szemben. 14 visszaélő magánkiskereskedőt összesen 9.300 forintra büntettek. stern emil pozsonyi ut 34 és kiss józsefné, nagymező utca 23 szám alatt árusító kiskereskedőket azonban feljelentették az ügyészségen, mert az egy héten belül tartott kontroll-ellenőrzésen is elkövették az első vizsgálatnál leleplezett visszaélést.

az állami kereskedelmi felügyelőség vizsgálatának tapasztalatai nem jelentik azt, hogy minden magánkiskereskedő törvénytelen haszon-szerzésre törekszik, azt sem, hogy nincs létjogosultságuk a lakosság ellátásában, de figyelmeztet arra, hogy a tanácsok kereskedelmi osztályainak és a kisosz-nak meg kell szigorítaniuk az ellenőrzést./mti/

..

bb.9. „kavicspaltanos„ új üzemsarnok épül az óbudai textil-festőgyárban

1 sb/sze n vg

1963. szeptember 12.

a 21-es építőipari vállalat dolgozói új fehérítő üzemmel bővítik az óbudai textilfestőgyárat. sok gondot okozott azonban az építőknek, hogy az új csarnokot a gyár ülepítő tavának helyére kell telepíteni, s a mederben felhalmozódott laza iszapréteg nem bírta volna el az épületet. ezért kicserélték a talajt. lecsapolták a vizet és a kikötött iszap hályára két méter vastag kavicsréteget terítettek le, hogy ez a szilárdra tömörített „kavicspaltan„ tartsa meg az épületet. csaknem 14.000 köbméter iszapot és földet távolítottak el és majdnem ugyanennyi kavicsot ágyaztak a talajba. már megkezdtek a csarnok alapjának betonozását is és a jövő év közepén átadják a szerelőknak a több mint száz méter hosszú új üzemszert./mti/

..

B. 20/n

-5-

me

bb.10. tárcaközi bizottság a három nagy lakótelep távfűtési nehézségeinek megoldására

1 hbj/gg n vg

1963. szeptember 13.

a Lágymányoson újabb 1300 lakás fűtését és melegvíz szolgáltatását csak úgy lehet megoldani, ha legkésőbb október végéig elkészül a kelenföldi erőműtől az irinyi József utcáig vezető, 600 milliméter átmérőjű gerincvezeték. Késleltette a munkálatokat, hogy az építők késve kapták a terveket és az anyagellátás körül is fennakadások voltak. A fővárosi távfűtési és melegvíz szolgáltatási vállalat tehát nem látta biztosítva a létesítmény határidőre történő elkészültét.

az Üllői uti lakótelepen mintegy 2000 lakás fűtése csak akkor oldható meg, ha a melegvizet szolgáltató kőbányai fűtőerőmű csucskazán-telepe október 15-ig elkészül és december végéig átadják az 1-es számú kazánegységet. Erre a két létesítményre feltétlenül szükség lesz, még pedig a megjelölt időpontban, mert az Üllői uti lakótelep ideiglenesen telepített kazánjai nem tudják kielégíteni az igényeket, túlterheltek. Sajnos itt is nehézségek jelentkeztek a létesítmény időben történő átadása körül.

a Thälmann uti lakótelep mintegy 3500 lakásának fűtése csak akkor lesz biztonságos, ha sor kerül - még pedig október végéig - a távvezeték rekonstrukciójára. A mostani vezeték ugyanis túlterhelt, s mivel 1956-57-ben ideiglenes jelleggel épült, használata ma már nem egészen biztonságos. A rekonstrukciónál sem tudták tartani a határidőket.

a fővárosi tanács illetékes vezetői, látva, hogy a beruházásoknál mutatkozó késések veszélyeztethetik az új lakások fűtését, megtették a szükséges intézkedéseket. A munkálatokban részt vevő vállalatok előtt őszintén feltárták a helyzetet. Az érkező leten a vállalatok megállapodtak abban, hogy a nehézségek gyors elhárítására tárcaközi bizottságot hívnak életre, amely hetente vizsgálja, hogy az egyes vállalatok tartják-e a megállapított ütemtervet, s szükség esetén gyors segítséget adnak. Az együttes erőfeszítés segítségével minden remény megvan arra, hogy a létesítmények időben elkészülnek, s a három lakótelepen nem lesznek fennakadások a távfűtésnél. /mti/

.-.

bb.11. hivatalos szervek és népfront aktivisták összefogása másfél-millió gyümölcsfa védelmére - gyorsan fejlődik az új akció

1 di/hné n sr

1963. szeptember 13.

alig néhány hónappal ezelőtt hirdették meg a budapesti népfront új akcióját, amelynek célja a kiskertek másfél-millió gyümölcsfájának védelme, máris új szakaszához érkezett a kezdeményezésből kinőtt mozgalom. /folyt.köv./

B.24/n

-6-

bb.11./ hivatalos szervek...1.folyt./ n

a központi irányító testület megalakítását a kerületek nagy többségében - elsősorban a külső városrészekben - hasonló társadalmi bizottságok életre hívása követte. Jónéhány helyen már megkezdődött a gyakorlati munka is.

a kitűzött célért ezuttal mindenütt széleskörű összefogás bontakozott ki. A hivatalos szervek és a népfront most toborzott aktivistái együtt fáradoznak azért, hogy Budapest a jól gondozott, szépen ápolt, tiszta, rendezes kertek, gyümölcsösök városa legyen. A kiadott intézkedési terv szerint felméri a kiskertek területét és összeállítja a növényvédelem részlete programját. A téli hónapokban a különböző társadalmi munkáscsoportok tagjait tanfolyamokon készítik fel az előttük álló feladatok megoldására. Gondoskodnak arról is, hogy megfelelő legyen a budapesti kiskertek tulajdonosainak, művelőinek ellátása növényvédőszerekkel és munkaeszközökkel. Biztosítják, hogy a szövetkezeti boltokban és üzletekben valamennyi szükséges áru megfelelő választékban és mennyiségben álljon rendelkezésre. A tervek szerint gépkölcsönző hálózatot is szerveznek.

a kerületekben helyszíni szemléket tartanak majd, s felméri, hol vannak olyan kertek és gyümölcsösök, amelyekben elhanyagolták a kötelező ápolási és növényvédelmi munkákat. Első ízben figyelemztetik a tulajdonost, s felkérlik a mulasztás pótlására. Ha szükséges, szakmai tanáccsal is szolgálnak. Ha kevésnek bizonyul a jó szó, szabálysértési eljárást javasolnak a ténácsnak.

az őszi-téli hónapokban, elsősorban a felvilágosító és felmérő munkával folytatódik az akció, s mindenütt időben megteremtik a télvégi-korlatvaszi növényvédelmi munkák feltételeit. /mti/

.-.

bb.12. több mint 400 millió forint értékű építőipari gépet vásárolunk az idén külföldről - újabb toronydarukkal, uthengerekkel, kotró-berendezésekkel gyarapszik az építőipar gépparkja

1 st/lk n vg

1963. szeptember 13.

a legfelsőbb kormányzati fórumokon is állandó figyelemmel kísérik az építőipar helyzetét, s hatékonyan segítik a szállítási és munkaerőproblémák megoldását. Az építőmunkások teljesítménye, fegyelme az utóbbi hónapokban lényegesen javult, nagyobb mérvű változást azonban csak újabb gépek üzembe helyezésével lehet elérni. A hazai gyártmányú építőgépeken kívül nagyobb mennyiségű külföldi gép vásárlására is jelentős összegeket szánt a kormányzat. Az idén több mint 400 millió forint értékű építőipari gépet hozunk be a szovjetunióból, Lengyelországból, az ndk-ból és Romániából, kétszer annyit, mint 1960-ban és 30 százalékkal többet, mint tavaly. /folyt.köv./

B.30/n

-7-

me

bb.12./ több mint 400 millió...1.folyt./ n

az ujonnan érkező gépek között megtalálhatók a toronydaruk, az alapozáshoz szükséges vibrációs tömörítőlapok, az uthengerek, a nagy befogadóképességű cementtartályok és a kotrógépek egyaránt.

a gépek gyors megérkezését és üzembe helyezését meglehetősen akadályozza, hogy a rendelést a legtöbb vállalat késve adta fel. a bárati országok azonban gyakran soron kívüli szállítmányokkal is igyekeznek segíteni építőiparunk helyzetén. a német demokratikus köztársaság például már az idén elküldi a jövőre és az 1965-re esedékes toronydarukat, más országokból gyors egymásutánban 100 cementtartály, 55 vibrációs és stabil üthenger érkezik. az év eleje óta majdnem 250 millió forint értékű építőipari gép érkezett külföldről, s a berendezéseket a határról legkésőbb 15 napon belül a munkahelyre szállítják. a jövőben kevesebbet kell állniok a gépeknek alkatrészhiány miatt, mert most már minden szállítmánnyal együtt a pótalkatrészek is megérkeznek.

a nixex külkereskedelmi vállalat már nagyrészt a jövő évi építőgép-importot is előkészítette. az 1964-re tervezett mennyiség majdnem 20 százalékra már a budapesti nemzetközi vásár idején megállapodást kötött, hasonló kötések történtek a poznanai vásáron, s folytatódnak a megállapodások a lipcsei és a brnoi vásárokon./mti/

bb.13. elkészültek a szilíciumegyenirányítós vasutgenerátor mintapéldányai

i sl/sze n vg

1963. szeptember 13.

a vasuti kocsik aljára közismerten áramfejlesztő generátorokat szerelnek, azok a tengelyhez kapcsolva a kerék forgásakor működésbe lépnek, s ingyenes árammal töltik fel a vonatvilágító akkumulátorokat. helyesebben csupán a generátorok meghajtása ingyenes, a gyakori javítás annál költségesebb, mert a forgórészre szerelt tekercsek hamar tönkremennek, a kényes alkatrészek kikopnak.

a vonatvilágítás ezentúl még olcsóbb lesz, mert az egyesült villamosgépgyárban a napokban újfajta vonatgenerátor mintapéldányai készültek el, ezeknek az élettartama szinte korlátlan, karbantartásuk sokkal kevésbé költséges. nincs egyetlen kopásnak kitett kényes alkatrészük sem, még tekercselésük sincs a forgórészeknek. a generátor által termelt váltakozóáramot a hagyományos könnyen sérülő egyenirányító helyett félvezető szilíciumkristályok alakítják át egyenárammá. a generátorokhoz a szilíciumos szabályozó szerkezeteket most készíti a villamosipari kutató intézet, s mihelyt ezzel végeznek, megkezdődnek a sorozatgyártást előkészítő kísérletek./mti/

8.35/n

..

-8-

me

bb 14. újabb általános iskolai diákotthonok kezdtek meg működésüket - tizenhét intézményben már több mint 900 tanulóról gondoskodnak

1 vt/gk/m/sr

1963. szeptember 13.

a szakrendszerű oktatás további szélesítésére azokon a helyeken, ahonnan közlekedési nehézségek miatt a felsőtagozatos általános iskolai tanulók nem tudnak bejárni a körzeti iskolába, a megyék általános iskolai diákotthonokat, ugynevezett tanyai internátusokat létesítenek. ezek hálózata-főként társadalmi kezdeményezésre, - elsősorban helyi erőforrások felhasználásával évről évre bővül. a fenntartásukhoz szükséges anyagi feltételeket a művelődésügyi minisztérium biztosítja.

az előző tanévben az általános iskolai diákotthonok száma még csak 11 volt, s bennük 545 gyereket helyeztek el. a bentlakásos körzeti növelő intézmények száma az idei oktatási év kezdetén újabb hattal gyarapodott, s most már a 17 diákotthonban 920 tanuló lakik. minimális térítés ellenében gondoskodnak étkeztetésükről, s tanári segítséget is kapnak a másnapi felkészüléshez. mindez lehetővé teszi, hogy a tanyai kis iskolákból kikerülő fiatalok városi társaikkal azonos eséllyel induljanak a középiskolába.

tárgyalnak az illetékesekkel, hogy még az idei tanévben újabb általános iskolai diákotthonok kezdjék meg működésüket. a tervek szerint 1964-65-ben további fejlesztésre nyílik lehetőség, s így a körzeti iskolához kapcsolódó diákotthonokban elhelyezhető tanulók száma ismét ezerre növekszik majd. a végső cél, hogy az általános iskolai diákotthonok hálózatának fokozatos szélesítésével valamennyi községben az általános iskolák felső tagozatán megvalósuljon a szakrendszerű oktatás. ehhez azonban változatlanul szükséges a társadalom részéről eddig is megnyilvánult példamutató támogatás. /mti/

..

bb 15. bakfis ruhaanyag készül a pápai textilgyárban

vid/te/m/szf

1963. szeptember 13.

a pápai textilgyár szövődéjében megkezdték a legújabb mintás ruhaanyag készítését. a szakemberek a fiatalos mintájú új terméket a bakfisoknak szánják. a különleges textília jó tulajdonságai közé tartozik, hogy tartósabb és kevésbé gyűrődik, mint a korábban hasonló áron forgalomba hozott áruk. a szabászok szerint előnye még, hogy jó fazontartó.

a rózsaszín és világoskék színezésű bakfis ruhaanyagokból tízezer métert rendelt a belkereskedelem. /mti/

8.40/n

..

-9-

me

bb.17. márkázott zöldsáru győr megye két termelőszövetkezetéből

vid/j n ká

1963. szeptember 13.

Idén első ízben vezették be a márkázást győr megye két, kertészteréről híres termelőszövetkezetében, a ménfőcsanakai új élet és a lipóti petőfi termelőszövetkezetben. a két nagy paprika-termesztő szövetkezet kertészterében a friss árut válogatják, tisztítják, rekeszekbe rakják, majd márkajeggyel ellátva küldik a piacokra. a ménfőcsanakai új élet tsz eddig 22 vagon olyan zöldsárut küldött a fővárosi nagyvásártelre és az ország különböző piacaira, amelynek rekeszén olvasható volt a szövetkezet nevét viselő márka. a módszer a tapasztalatok szerint jól bevált. a márkázás többletbevételt jelent a termelőszövetkezetnek, de jól jártak a vásárlók is, mert válogatott, szép árut kaptak./mti/

..

bb.20. balesetmentesebb a munka a „betétlapos, bányában - a komárom megyei szénbányákban is bevezették a munkásvédelmi lapokat

vid/te n szf

1963. szeptember 13.

a várpalotai és a komlói bányák után a komárom megyei szénbányákban is meghonosítják a munkásvédelmi lapokat. a bányák dolgozói - műszakiak és fizikai munkások egyaránt - akárcsak a gépjárművezetők, három betétlapot tartalmazó könyvecskét kapnak. ha nem tartják meg a technológiai előírásokat, szabálytalanul dolgoznak, fegyelmezetlen magatartásukkal balesetet okoznak, elveszik tőlük betétlapjukat. az első lap elvesztése egy havi prémium, a második lap bevonása pedig három havi prémiumelvonással jár. akitől a harmadik betétlapot is elveszik, büntetésből más munkakörbe helyezik. ezzel a módszerrel a munka- és technológiai fegyelem megszilárdulását, a balesetek csökkenését kívánják elérni.

tatabányán két, a dorogi medencében egy bányában vezették be eddig a betétlapos rendszert. oroszlánynon valamennyi földalatti dolgozó megkapta a betétlapokat. a csolnoki 1-es aknában, ahol már június óta van a dolgozóknak munkásvédelmi lapjuk, az a tapasztalat, hogy nagy a becsülete a betétlapnak. amióta bevezették, szabályosabban, balesetmentesen dolgoznak a bányászok. eddig még senkitől sem kellett elvenni ebben a bányában betétlapot./mti/

..

8.45/n

-10-

bb 16. megkezdtek a szolnoki máv-kórház és rendelőintézet építését

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 13.

szolnokon, az ország egyik legnagyobb vasuti csomópontján megkezdtek az új máv-kórház és rendelőintézet építését. a város egyik legszebb részén, a zagyva-part és a vörös csillag ut által határolt területen mintegy 70 millió forintos költséggel építik fel a 400 ágyas gyógyintézetet. az építés első szakaszában a korszerű ambulancia, az orvosi lakások és az ápolónők szállása készül el.

a következő években kerül sor a kórház teljes felépítésére. az építkezés kivitelezője a szolnok megyei állami építőipari vállalat a vízenyős talaj miatt ugynevezett kut-alapozást végez, betongyűrűkre húzzák majd fel a falakat. az épületek keresztivázas módszerrel készülnek, így lényegesen rövidebb lesz a kivitelezés határideje. a rendelőintézet a tervek szerint már a jövő év végére elkészül./mti/

..

bb 21. újabb szőlőfeldolgozó üzemeket állítanak munkába a balatoni borvidéken

vid/j/m/ká

1963. szeptember 13.

középdunántul történelmi borvidékein a meleg idő, majd a bő esőzés hatására gyorsan érik a szőlő. a sok csapadéktól megduzzadtak a szemek, több helyen megrepedeztek, és a rothadás veszélye fenyeget. a balaton parti, soproni és a móri történelmi borvidékeken ezért az idén jóval előtt kezdik meg a szüretelést, a tervek szerint 2 hét múlva szedik és szállítják a borszőlőt. az idő előtti szüret több helyen a cukorfok rovására megy majd, s így az ideai borok nem lesznek olyan édesek, mint a múlt évek voltak. a badacsonyvidéki állami pincegazdaság, amely összegyűjti e vidékek bortermését, felkészült az új termés fogadására. a több mint 150.000 hektorliter kapacitású 15 borpincében felfrissítették, kicserélték a pince talaját, 15-20 centiméteres friss földréteget terítették le. a gazdaság 17 kádára több mint 200 hordót javított meg, köztük a lábdihegyi pincében őrzött 227 hektoliteres, több mint 60 éves, nagy hordót, amelyben most 8 dongát cseréltek ki. a lakásnak is beillő, nagy hordón 4 kádár egy héttig dolgozott.

az ideai szüretkor zánkán és balatonfüreden új szőlőfeldolgozó üzemek állítanak munkába, így a középdunántuli borvidéken sopronnal, tapolcával és mórrel együtt már öt helyen dolgozzák fel nagyjüzemileg a szőlőt./mti/

..

8.50/n

-11-

bb 18. az idén megkezdik a földgáz használatát a miskolci december 4. drótművekben is

vid te vm szf

1963. szeptember 13.

a miskolci december 4. drótművek ipari kemencéi jelenleg még szénből költségesen előállítható generátorgázzal működnek. a hajdusoboszlói földgáznak a borsodi iparvidékre való elvezetésével megnyílt a lehetőség, hogy a lenin kohászati művekhez, az ózdi kohászati üzemekhez, a diósgyőri gépgyárhoz és a borsodi vegyikombináthoz hasonlóan, ebben a gyárban is rátérhessenek az olcsó, nagy kalóriájú, kénmentes fűtőanyag használatára. a miskolci gázmű sajtóparti gázbontó állomásától már kiépítették a fővezetékét a drótművekig, s befejezés előtt áll az üzem első, gáztüzelésre alkalmas kemencéjének építése is. ebben a berendezésben az idén már megkezdik a földgáztüzelést. később, az 1965-ig előirányzott szükséges átalakítások után, valamennyi kemencét földgázzal üzemeltetik. az új tüzelőanyaggal évente 12.000-13.000 tonna szén takarítanak meg./mti/

- . -

bb 22. felépült az ország legnagyobb palántanevelő-telepe kecskeméten

vid j vm ká

1963. szeptember 13.

kecskeméten, a béke tsz-ben befejeződött az ország legnagyobb és legkorszerűbb palántanevelő-telepének építése. az 5 hold területen fekvő telep 200 központi fűtésű hollandiágyból, 20 fólia-alagútból, továbbá 4, összesen 1500 négyzetméter üvegfelületű szaporítóházból áll.

a hatalmas „palántagyár”, részben automatizált, ezért aránylag kis létszámú kertész-csoport is el tudja látni a feladatokat. a gépházat, illetve a hőközpontot a konzervgyár, valamint a hőerőmű közötti gőzvezetékbe kapcsolták be, s így 100 fokos gőz melegíti fel a tsz csöktájából nyert vizet az üvegházak fűtésére. a hollandiágyak hőmérséklete, a növényfélék igényeinek megfelelően, külön-külön is szabályozható. ugyancsak a hőközponton halad keresztül az öntözővíz is, hogy kellő hőmérsékletet kapjon. itt adagolják az öntözővízbe a szükséges műtrágyát, amely oldott állapotban jut a palántaágyakba.

a telep évente mintegy 10 millió paradicsom-, paprika-, zeller- és más zöldségpalántát ad a kecskemét és kiskunfélegyháza környéki termelészövetkezeteknek. ezenkívül egész télen át nagymennyiségű paprikát, fejjessalátát és más primőrát szállítanak majd innen a városok üzleteibe./mti/

- . -

8.57/n

-12-

me

bb 19. a tervezettnél több hizott sertés somogyból

vid/j/m/ká

1963. szeptember 13.

a somogy megyei termelészövetkezetekből és háztáji gazdaságokból az idén 125.000 hizott sertés felvásárlását tervezte az állatforgalmi vállalat. a szerződésekről érkezett legfrissebb adatokból kitűnik, hogy ezt a mennyiséget alaposan túlszárnyalták: eddig 128.000 sertés hiztatására vállalkoztak a termelők. az erre az esztendőre leszerződött hizókból eddig 86.700-at vett át az állatforgalmi vállalat, 7000-rel többet, mint az elmúlt év hasonló időszakában.

az átvételekkel egyidőben kötik a jövő évi hizott sertés szállítási szerződéseket. eddig több mint 22.000 sertés hiztatására vállalkoztak a közös és a háztáji gazdaságok somogyban./mti/

- . -

bb 23. újabb látványossággal gazdagodik a balaton déli partja - részlegesen helyreállítják a kereki katonavárat

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 13.

a balaton déli partján az idén részlegesen helyreállítják a kereki katonavárat. a balatonföldvártól néhány kilométerre lévő várnomokat tavaly tárták fel a keszthelyi balaton muzeum régészei. az egykori erődítmény - mint megállapították - a dél felé vezető utvonalat védte, a zsigmond halála utáni és a mátyás hatalomra jutása előtti időkben. később -, hogy a törököknek menedékkül ne szolgálhasson, a levegőbe repítették a három emeletes építményt. a lerombolt falak az idők folyamán tovább pusztultak, de a feltárás során szépen kibontakoztak az alapfal maradványai is. az országos műemléki felügyelőség a vár aránylag épségben maradt magas falait az idén konzerválta, s a földből kiásott alapokat is megemelte. a részleges helyreállítást az ősz végére teljesen befejezik, és a jövő balatoni szezonban a várat, mint a déli part újabb látványosságát, kereshetik fel a turisták./mti/

- . -

9.00/n

-13-

me

bb 24. munkára fogták a melléktermékként keletkező gázt a szőnyi kőolajfinomítóban

vid te vm szf

1963. szeptember 13.

a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepének krakküzemében, ahol új módszerrel állítják elő a benzint, petroléumot, gázolajat és a többi kőolajterméket, a technológiai folyamatban keletkező gáz egy részét nem tudták hasznosítani, az értékes anyagot kihasználatlanul elégették. a fáklyaként égő gáz nemcsak veszteséget jelentett, de szennyezte a környezet levegőjét is.

kornai józsef vegyészmérnök, szabó istván műszerészmérnök és wieder lajos műszerészművezető vállalkoztak arra, hogy megszüntetik a jelentős gázvesztést, s ezzel gazdaságosabbá teszik a krakküzem termelését. hosszas kísérletezéssel olyan műszereket, automatikákat szerkesztettek, amelyekkel a technológiai folyamatot pontosabban tudják irányítani. az új berendezések segítségével azt a gázt, amelyet eddig használatlanul elégették, most felhasználják a technológiai folyamatban a csökemencék fűtésére. ezzel évente több mint egymillió forintot takarítanak meg, mert ennyivel kevesebb fűtőolaj kell a csökemencék fűtésére.

az ötletes újítással nemcsak gazdaságosabb az üzem munkája, hanem megszűnt a környezet levegőjének szennyezése is./mti/

bb 25. emléktáblával jelölték meg a munkásmozgalom eseményeinek színhelyét egerben

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 13.

egerben emléktáblával jelölték meg azokat a házakat, ahol a két világháború között és a fasizmus éveiben a szervezett munkások tevékenykedtek és a munkásmozgalom különböző eseményei zajlottak le. emléktáblával jelölték meg többek között a marx károly ut 2-es számú házat - ahol az szdp egri szervezete működött 1933-tól 1944-ig és ahol a természetbarátok egyesülete is dolgozott, - továbbá az egri szervezett munkások mecset utcai otthonát./mti/

bb 29. esti általános iskola dolgozó nők, fiatalok részére szombat-helyen

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 13.

szombathelyen az idén kétszer annyian jelentkeztek a dolgozók általános iskoláiba, mint tavaly. 12 üzemen hoznak létre kihelyezett osztályokat. a nőtanács és a kisz külön tanuló csoportokat szervez a dolgozó nők és a fiatalok részére. a járási székhelyek nagyobb üzemeiben is szerveznek osztályokat. a falvakban szintén nagy a tanulási kedv. az őrsgben 30, a vasvári járásban 18, a sárvári járásban pedig 16 községi iskolában kezdődik általános iskolai esti és levelező oktatás./mti/

9.36/n

-14-

bb 26. „szolgáltató házakat”, épít a kiszöv a borsodi iparvidék központjaiban

vid/te/m/szf

1963. szeptember 13.

sok időt rabol el a lakosságtól, hogy ruha, cipő javítás, csináltatás céljából különböző helyeken kell felkeresni a szétszórta levő kisipari termelőszövetkezeteket. a kiszöv borsod megyei elnöksége elhatározta, hogy a szolgáltatások központosítására úgynevezett szolgáltató házakat létesít. ezekben az emeletes épületekben 10-20 kisipari termelőszövetkezeti részleg, fodrászat, méretes szabóság, fehérneműjavító, fényképészet, cipészet, stb. kapna helyet. az épületekben együtt lesznek a felvételi irodák, próbatermek és műhelyek is. így „mindent egy helyen”, kap meg a lakosság.

az első „szolgáltató házat”, miskolcon, a megépítésre kerülő állami áruház mellett, a béke téri forgalmi csomópont szomszédságában építik fel, mintegy 5 millió forintos költséggel. ugyancsak szolgáltató ház épül ózdon is az új városnegyedben, 3 millió forintos beruházással. tervbe vették szolgáltató ház építését kazincbarcikán, valamint mezőkövesden is./mti/

---

bb 27. 30 millió köbméter vizet „adtak”, a mezőgazdaságnak a szabolcsi folyók - 20 százalékos termésemelkedés az öntözött telepeken

vid/j/m/ká

1963. szeptember 13.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei a tavasszal nagyteljesítményű szivattyutelepeket helyeztek üzembe a tiszta, a szamos, a kraszna, a tur, továbbá a keleti főcsatorna és számos patak mentén. szükség is volt erre a gondoskodásra, mert július és augusztus hónapokban igen kevés csapadék hullott a nyírségi tájra. volt olyan hét, hogy szünet nélkül dolgoztak az öntözőgépek rakamaz, vencesellő, buj, tiszavasvári, tiszalök, fehérgyarmat és számos más termelőszövetkezeti község határában. a megye közös gazdasági összesen 10.500 hold földön öntözték a gyümölcskerteket, a kerti veteményt és a szántóföldi növényeket, csaknem kétszer akkora területen, mint tavaly. a szomszagos növények „itására”, több mint 30 millió köbméter vizet vettek ki a folyókból, tavakból és csatornákból. ezzel mintegy 20 százalékos termésemelkedést értek el. a tiszalöki járás közös gazdasági még a cukorrépa is öntözéssel termesztették a keleti főcsatorna mentén, s most 250-260 mázsás terméseket takarítanak be. 40 mázsán felüli terméssel fizet a kukorica, és holdankénti 100 mázsánál is többet szednek fel burgonyából. a tiszadobi táncsics termelőszövetkezetben még az aránylag alacsony hozamairól ismert gülbaba burgonya is 120 mázsás átlaggal hálálta meg az öntözésre fordított munkát.

/folyt.köv./
2.40/n

-15-

me

/bb 27. 30 millió.....1.folyt./vm

a jó tapasztalatok után egyre több termelőszövetkezet igényel öntözőberendezéseket az új esztendőre. az előzetes tervek szerint a megye nagyüzemei újabb 10.000 holddal akarják növelni az öntöző-
ses gazdálkodás területét. 1964-ben több millió forintos költséggel épülnek új öntözőfűrtök, amelyeket zömmel a tiszából ágaztatnak ki./mti/

bb 28. elkészült a 20 kilométer hosszú tiszavalki főcsatorna - rövidesen megkezdik a 3.500 hold öntözésére alkalmas víztározó építését

vid j vm ká

1963. szeptember 13.

borsod megye déli részén az ugynevezett tiszavalki térségben évente több mint 21.000 hold szántóföldet, rétet, legelőt veszélyeztetnek elöntéssel a belvizek. e jelentős terület hasznosítására az északmagyarországi vízügyi igazgatóság szakemberei komplex tervet készítettek, amely magában foglalja a belvizek elvezetését, az öntözéses gazdálkodás kialakítását és a talajjavítást. a vízenyős, elmoocsarasodott terület termővé tételére 20 kilométer hosszú főcsatornát, 13 mellékcsatornát, számos szivattyút, zsilipet, valamint három öntözésre és haltenyésztésre is alkalmas víztározót építenek.

a komplex tervben megszabott feladatokat állami beruházással és a környező községek dolgozóinak összefogásával előreláthatólag 10 év alatt hajtják végre. a terv mielőbbi megvalósítására 7 község lakossága, valamint a környező állami gazdaságok vízhasznosítási társulatot alakítottak és társadalmi munkával eddig mintegy 23 kilométernyi mellékcsatornát készítettek. az elöntött földekről ezeken a csatornákon vezetik le a vizet a 20 kilométer hosszú főcsatornába, amelynek építését a napokban fejezték be. így a jövő év tavaszán már több mint 10.000 holdat mentesíthetnek a veszélyes belvizektől. a főcsatorna és a tiszta összefolyásánál rövidesen hozzáfognak a korszerű szivattyutelep építéséhez. az új létesítmény 1965 elejére készül el és berendezéseivel másodpercenként 2.5 köbméter vizet emelnek majd át a főcsatornából a tiszába.

ebben a hónapban új szakaszához érkezik a tiszavalki térség rendezése. gelej község felett mintegy 156 hektárnyi területen tározót létesítenek, amelyben több mint 3 millió köbméter vizet gyűjtenek össze. építését szeptember végén kezdik meg és 1964. végére fejezik be. a geleji tározóban felfogott csincse-patak vizével 1965-től már 3.500 holdat öntözhetnek./mti/

9.44/n

-16-

bb 30. szentendrén tartják az amatőr csillagászok első országos találkozóját

i áe/sze vm sr

1963. szeptember 13.

a tudományos ismeretterjesztő társulat és a szentendrei városi tanács szeptember 21-22-én szentendrén rendezi Magyarország amatőr csillagászainak első országos találkozóját. a tit országos csillagászati választmánya a kétnapos program keretében alkalmat ad a csillagászat iránt érdeklődőknek, hogy tájékozódjanak a tudományos megfigyelőmunka módszereiről, megismerjék az ehhez szükséges eszközöket és fokozottabban bevonják az amatőröket az ismeretterjesztő munkába. ebből a célból az ország legnevesebb kutatói tartanak előadásokat. a találkozón átadják a legjobb amatőr csillagászoknak a szentendrei városi tanács által alapított emlékérmét./mti/

bb 31. 6000 szakmunkástanuló a mezőgazdaságban

i de/lk vm ká

1963. szeptember 13.

az utóbbi években igen megnőtt a parasztfiatalok érdeklődése a mezőgazdasági szakmunkásképzés iránt. egyre többen választják hivatásul a termelőszövetkezeti gazdálkodás - a növénytermesztés, állattenyésztés és kertészet - egy-egy ágát, iratkoznak be a szakmunkásképző iskolákba.

az 1963-64-es tanévben az ország különböző vidékein működő 25 üzemi és körzeti iskolában több mint 20 szakmában 6000 fiatal kezdte meg a tanulást. a tanulók a hároméves tanulmányi idő alatt évente három hónapot - főleg a téli időszakban - elméleti tananyag elsajátításával töltöttek. az év többi hónapjában a termelőszövetkezetekben dolgoznak, ahol szakképzett munkások irányítása mellett részt vesznek a gyakorlati munkában. a fiatalok többsége - 1250 tanuló - a szántóföldi növénytermesztési szakra jelentkezett, de sokan választották a zöldség-és gyümölcstermelési, baromfitenyésztési, öntözéses növénytermelési, halászs, vadász, méhészs, komló-és kertimagszaktérrelési szakmát is. a legtöbb mezőgazdasági tanuló a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek szerződötték. itt csaknem 800 első éves kezdte meg szeptember elején a munkát és a tanulást. kevesen jelentkeztek viszont komárom, vas és zala megyében./mti/

9.58/n

-17-

bb.32. újabb középkori falu maradványait tárják fel a balaton mellett

vid/tné n fm

1963. szeptember 13.

a balaton vidékén egymás után kerülnek elő a középkori háborúk idején elpusztult magyar falvak maradványai. a tapolcai járásban az ekevas fordított ki a földből értékes leleteket, és a régészek a helyszínen megállapították, hogy az eddig csak írásos emlékekből ismert középkori falu, imár maradványaira bukkantak. ugyancsak ebben a járásban a 13. századbeli ecséri templomrom helyreállítása idején találták meg a falu néhány házának alapjait, többek között az egykori plébánia-lakás épületét. nemrég kezdték meg a balaton partján a tatárjárás idején épült máma nevű falu feltárását./mti/

..

bb 33. megjelent a buvár szeptemberi száma

j vm

1963. szeptember 13.

a tudományos ismeretterjesztő társulat igényes kiállítású, képes folyóirata, a buvár most megjelent száma gazdag és változatos anyagot nyújt olvasóinak. az iskolai biológiai szakkörök feladatait az új tanévben éhig györgyné ismerteti. a mezőgazdasági szakkörök hasznos utbaigazításokat nyerhetnek dr. manninger g.adolf kossuth-díjas tudósnak a mezőgazdaságban bevezetés alatt álló biológiai védekezésről, schuster viktornak, a falpar szenzációs új nyersanyagáról, a „mikofa„-ról, ribiánszky miklós kossuth-díjas kutatónak a hazai angolnatelepítésekről, dr. petrasovics imrének, a rizsnövény vízháztartásáról, dr. priszter szaniszlónak és dr. ecker istvánnak elhanyagolt hasznos növényünkről, a csicsókáról írt cikkeiből. a természetkedvelők számára kiemeljük helmüt pinter stockholmi haltudós cikkét, mely a családot alkotó ivadékgondozó akváriumai halakon végzett megfigyeléseiről szól, dr. kárpáti zoltán professzornak a parkokat díszítő színes levelű cserjékről és fákról, szücs lajosnak a színes levelű szobanövényekről szóló cikkeit. molnár gábor, a közismert utirajz-író a kajmánokkal kapcsolatos kalandjairól számol be, melyeket észak-brazília mocsaraiban élt át. még több érdekes tanulmány és kísérleti foglalkozás gazdagítja a buvár legújabb számát./mti/

..

bb 34. a fővárosi fürdőigazgatóság

tm vm

1963. szeptember 13.

közl, hogy ebben az idényben a pünkösdfürdői és a csillaghegyi strandfürdő szeptember 15-én, vasárnap lesz utoljára nyitva./mti/

..

10.40/n

-18-

bb.35. a sportfogadási és Lottóigazgatóság

tm/n

1963. szeptember 13.

tájékoztatása szerint balkányon a művelődési ház kerthelyiségében megtartott Lottósorsoláson a 37. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

17, 22, 27, 30, 37

/mti/

..

bb 36. a kertészeti és szőlészeti főiskola

cmz

1963. szeptember 13.

ünnepélyes tanévnyitója szeptember 16-án, hétfőn d.e. 10 órakor lesz a főiskola nagytermében / tizenegyedik kerület, ménesi ut 44./ az előadások szeptember 17-én kezdődnek./mti/

..

11.27/n

-19-

me

me

bb.37. az ismeretterjesztő munka feladatairól tárgyal a tit
összevont titkári értekezlete

t bi/gk n

1963. szeptember 13.

pénteken délelőtt megkezdődött a tit kétnapos összevont
megyei titkári, szaktitkári és szervezőtitkári értekezlete.
dr. nagy lászló főtitkár bevezető szavai után honfi józsef
főtitkárhelyettes tartott előadást „ az 1963-64-es ismeretterjesz-
tési évad feladatai „ címmel. ismertette az elmúlt évad eredményeit,
tapasztalatait, majd hangoztatta, hogy a soron következő legfontosabb
feladat az ismeretterjesztő munka minőségi színvonalának további
emelése. ez a követelmény tartalmi és módszertani, didaktikai
szempontból egyaránt érvényes. ehhez elsősorban maguknak az elő-
adóknak a továbbképzése szükséges. foglalkozott a szemléltető
eszközök fokozott felhasználásának szükségességével. rámutatott,
hogyan lehet a televízió és a rádió műsorait bevonni az ismeretter-
jesztő munkába. hangsúlyozta, hogy nagy súlyt kell helyezni a
tit és a különféle társadalmi szervezet, tudományos intézmények
között fenálló kapcsolatok továbbfejlesztésére. a főtitkár-
helyettes a továbbiakban részletesen elemezte a tit egyes
szakosztályainak feladatait.

az előadást vita követte./mti/

bb 38. a szeszélyes időjárás megakadályozta az aranyfej forgatá-
sának befejezését

m/cz

1963. szeptember 13.

a magyar sajtó házában pénteken tájékoztatták az újságírókat
az első magyar-angol koprodukcióban készülő film, az „aranyfej„
forgatásáról.

a film felvételeit augusztus közepén kezdték meg s a forga-
tást a tervek szerint hat-nyolc hét alatt kellett volna befe-
jezni. az elmúlt hetek szeszélyes időjárása azonban megakadályoz-
ta ezt. a forgatás elhúzódása nagy gondot okozott, ugyanis a
film rendezője, james hill másirányú szerződése miatt nem tudja
tovább vezetni munkáját, így új rendezőt kellett hozatni hollywood-
ból. már meg is érkezett budapestre richard thorpe rendező, aki-
nek 1930 óta közel 30 alkotását játszották hazánkban. thorpe a
jövő héten lát munkához. a tervek szerint a felvételek december-
re készülnek el és előreláthatólag márciusra fejezik be a film
utómunkálatait és szinkronizálását. /mti/

12.55/n

-20-

bb 39. időjárásjelentés

1/gg/m/

1963. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 13-án, pénteken 13
órákor:

nem változik az idő

európa délnyugati és északkeleti részein több helyen volt éj-
szakai esőzés és zivatar, máshol tovább tartott a csendes, reg-
gel ködös, napközben kellemes idő. hazánkban tegnap a reggeli
órákban több helyen képződött lassan muló köd. napközben felhős
volt az idő. néhány helyen jelentéktelen mennyiségű esőt ész-
leltek. a nap az északnyugati megyékben 2-4, máshol általában
5-9, a déli országrészekben 10 órán át sütött. a hőmérséklet a
nap folyamán 22-25 fokig emelkedett, ma hajnalban általában 11-
14, az északkeleti részekben 8-11 fokig süllyedt.

ma délelőtt folytatódott a csendes, változóan felhős, szá-
raz időjárás. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középér-
téke 17.2 fok volt, 0.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.
ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre át-
számított légnyomás 766 milliméter, alig változik. a balaton vizé-
nek hőmérséklete siófokon 19 fok.

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet,
legfeljebb néhány helyen futó eső. mérsékelt szél. helyenként
reggeli köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-
14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-25 fok között. a
duna vízállása pénteken délelőtt 11 órákor budapestnél: 373 cen-
timéter. /mti/

---

bb 41. dudás aladár székesfehér-szőlőhegyi rablógyilkoson,

vid/.tné/m/cz

1963. szeptember 13.

- akit a székesfehérvári megyei bíróság május 25-i tárgyalásán
halálraítélt - pénteken reggel végrehajtották a halálos itéle-
tet, miután az elnöki tanács elutasította a kegyelmi kérvényét.
/mti/

13.36/n

-21-

bb 42. tovább bővítik a középiskolai szakoktatást szabolcsban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/tné/m/cz

1963. szeptember 13.

a középiskolai szakoktatás helyzetéről és továbbfejlesztéséről tárgyalt pénteki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. az öt plusz egyes rendszerű oktatás keretében ma már a megye valamennyi általános gimnáziumában szakmai előképzést kapnak a hallgatók. az idén például 23 ipari és mezőgazdasági jellegű szakmában összesen hét és félezer diák vesz részt a gyakorlati foglalkozásokon. a múlt iskolai év végén már 850 olyan diák érettségizett, aki politechnikai oktatásban részesült. ezeknek a fele az érettségivel egyidőben minősítő vizsgát is tett.

a nyiregyházi kossuth lajos gimnáziumban, valamint a tiszalöki és vásárosnaményi gimnáziumban már korábban megkezdtek a szakközépiskolai oktatást is. a diákok hetenként két napot töltenek műhelygyakorlatokkal, s az érettségivel egyidőben szakmai vizsgát tesznek és bizonyítványt szereznek. a nyiregyházi kossuth lajos gimnázium az idei ősszel teljesen szakközépiskolává alakul át, s ilyen osztály nyílt nagykállóban és fehérgyarmaton. az összes hallgatók száma az ezret is meghaladja. a tanárokon kívül az oktatást hatvan szakember - 15 mérnök, 42 technikus és három szakmunkás - segíti.

a gyakorlati foglalkozásokat többnyire az üzemekben, termelőszövetkezetekben végzik. több helyen létesítettek iskolai műhelytermet. a nyiregyházi kossuth gimnáziumban nyolctantermes politechnikai műhely, nagykállóban korszerű gépszerelő csarnok épült. felszerelésük azonban még hiányos. a teljes berendezés jelentős beruházást igényel.

a végrehajtó bizottság határozata szerint a megye adottságainak, távlati szükségleteinek figyelembevételével és a felsőbb szervek hozzájárulásával továbbfejlesztik a középiskolai szakoktatást. a személyi és tárgyi feltételek megteremtése után az elkövetkező öt évben folyamatosan mintegy tíz helyen indítanak szakközépiskolai osztályt, vagy nyitnak szakközépiskolát.

/mti/

13.47/n

-22-

bb 43. hatszáz bevált ujtítás várja átvevőit - tapasztalatcsere kiállítás nyílik

tsl/sze/m/vg

1963. szeptember 13.

a vasas szakszervezet budapesti bizottságának és a szakszervezetek pestmegyei tanácsának vezetői pénteken tájékoztatták az újságírókat a hétfőn nyíló ujtítási tapasztalatcsere-kiállításról. elmondották, hogy szeptember 16. és 26. között 600 olyan bevált ujtítást mutatnak be a budapesti nemzetközi vásár nehézipari pavilonjában, amelyeket jelenleg csupán egy-egy vállalatnál alkalmaznak, de alkalmasak a széleskörű terjesztésre. a hatszáz új módszer annak ellenére, hogy egyelőre nem terjedt túl az ujtítóüzem falain, mintegy másfélmillió forint megtakarítást jelent évente. a korszerű eljárások terjesztésére eddig is lett volna mód, a kiállítás azonban lényegesen könnyíti a tapasztalatcsere-t, mert munkafolyamatonként összegyűjtve mutatja be az érdeklődőknek. a bevált-uj módszereket szinte tálcán kínálják szakembereinknek. a kívánt ujtítás teljes dokumentációjáról a helyszínen percek alatt másolatot készítenek, s azt átadják a tapasztalatátvevőnek. személy szerint is jól jár az, aki a kiállítás anyagából üzemében benyújt néhány ujtítási javaslatot, mert az eredeti ujtítási díj 20 százalékát kapja jutalmul. azok között, akik négy vagy ennél több ujtítást vesznek át és nyújtanak be üzemükben, még külön jutalmakat is kiosorolnak.

a tapasztalatcsere mindenekelőtt a népgazdaságnak jelent nagy hasznot, mert több tízmillió forintos megtakarításhoz vezethet. szinte érthetetlen, hogy még mindig csak az orion gyárban alkalmazzák huber istván szerszámkészítő új módszerét, amelynek segítségével a legkeskenyebb fémszalagokból is hulladék nélkül lehet kivágni különféle mintákat, csupán ebben az egy gyárban évente 215.000 forint a megtakarítás. bemutatják a nagykorösi konzervgyár ujtítását is, a házilag automatizált üvegárázó gépet. módszerük segítségével bármelyik konzervgyárban igen olcsón házilag automatizálhatják a hagyományos, korszerűtlen üvegárázó gépeket és így jelentős importtól mentesíthetik a népgazdaságot. a mechanikai művek a gergely-ceglédi-féle automatikus akkumulátor töltő berendezést mutatja be, ezt szintén csak ezen az egy helyen alkalmazzák, pedig igen hasznos, mert egyszerű, de igen szellemes áramúve segítségével elejét veszi az akkumulátorok túltöltésének és kizárja a robbanásveszélyét.

mind a hatszáz ujtítás alkalmas arra, hogy a többi vállalat is felfigyeljen rájuk és bevezesse őket. ezért a kiállítást csoportos látogatók részére is hozzáférhetővé teszik. a tapasztalatcsere-kiállítás a nagyközönség számára szeptember 16-án délután 2 órakor nyílik s ezt követően minden nap szeptember 26-ig reggel 9-től este 8-ig tartják nyitva. /mti/

14.00/n

-23-

bb 40. befejeződött a pamutipari nyersanyag-konferencia

t to/tm vm vg

1963. szeptember 13.

pénteken véget ért a négy napig tartó pamutipari nyersanyag-konferencia. a tanácskozások során a magyar szakemberek egyeztetették véleményüket a külföldiekével a pamutszálak minőségének alakulásáról. megállapították, hogy a világ gyapottermesztésében kétségtelenül minőségi romlás tapasztalható, ezzel szemben nőttek a követelmények a pamutfonal külső megjelenési formájával, munkabírásával szemben. az igények mindinkább a vékonyabb, nyújtott fonal gyártása felé tolnak el. ez meghatározza a pamutfeldolgozó ipar feladatait, a korszerűbb, fejlettebb technológia alkalmazását, az elavult, régi berendezések korszerűsítését stb.

a konferencia foglalkozott az új szálasanyagok, a viscosa és a szintetikus műszálak, valamint azok keverékeinek feldolgozásával. a kőbányai textilművek igen hasznos tapasztalatokat szereztek a poliészter, a polivinilklorid és a polipropilén-szálak önálló, illetve pamut és viscosa keverékekkel történő feldolgozásában. a kőbányai textilművek példája igazolja, hogy a tisztító- és kártolóreszleg kiegészítésével, vagy külön tisztítóreszleg létesítésével bármelyik korszerűsített pamutfonóában megoldható az új nyersanyagok feldolgozása.

tóth béla, a könnyűipari minisztérium főosztályvezetője záróbeszédében megállapította, hogy tovább kell folytatni a nyersanyagok ismertetésével, valamint a nyersanyaggyártási és feldolgozási kultúrával kapcsolatos ismeretterjesztő munkát./mti/

bb 44. évadnyitó társulati ülés a kaposvári csiky gergely színházban

vid fm/tné vm

1963. szeptember 13.

pénteken tartották meg évadnyitó társulati ülésüket a kaposvári csiky gergely színház művészei. gáti györgy személyében, aki miskolcra került kaposvárra és korábban öt esztendőig igazgatta a győri kisleány színházat, új igazgatót üdvözölt a társulat.

gáti györgy köszöntötte a színház régi és új tagjait, köztük berek katalint, a nemzeti színház tagját, aki állandó vendégként szerepel kaposváron, majd ismertette a műsortervet. az első előadásra október 18-án kerül sor: huszka jeno maria főhadnagy című operettjét mutatják be, majd möricz zsigmond: légy jó mindhalálig című színművének, tolsztoj: anna karenina című drámájának és huszka jeno: lili bárónő című nagyoperettjének előadására kerül sor./mti/

14.12/ m

-24-

bb 46. egészségügyi tervet készítenek a vegyipari üzemekben a dolgozók védelmére - a vegyipari szakszervezet és a nehézipari minisztérium közös határozata

t szf/gg/m/vg

1963. szeptember 13.

a rohamosan fejlődő vegyipar állandóan növekvő munkástömegeinek egészségügyi helyzetéről tanácskozott pénteken délelőtt a vegyipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, gál lászló, a szot titkára és dr. lörincz imre, nehézipari miniszterhelyettes részvételével.

dajka ferenc, szakszervezet titkára ismertette a vegyipari üzemek egészségügyi helyzetének javítására tett intézkedések eddigi eredményeit, amelyek - mint mondotta - nagy előrehaladást jelentenek a múltbani állapotokhoz képest, de még mindig nem elegendők. az egészségre ártalmas munkahelyeken ma már 22.000-en dolgoznak rövidített munkaidőben, az utóbbi hat-hét évben a gépesítés, a műszerezettség eredményeként 40 százalékkal csökkent a nehéz fizikai munkakörök száma, a különböző gázok, oldószerek okozta megbetegedés pedig 50-60 százalékkal kevesebb, mint a régi, korszerűtlen üzemekben volt.

a kormány a lehetőségek szerint tekintélyes összegeket juttat a vegyipari egészségügyi munkakörülményeinek megteremtésére, így elsősorban fürdőkre, orvosi rendelőkre, üzemi szellőző és egyéb berendezésekre. egyes gazdasági vezetők azonban nem használják, vagy nem célszerűen használják fel ezeket az anyagi eszközöket. megjelölte ezután a beszámoló azokat a feladatokat, amelyeket a vegyipari dolgozók egészségügyi helyzetének további gyökeres javítására el kell végezni.

a beható vitában dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter a szakszervezeti szervek fokozott aktív segítségét kérte a szakmai vezetők részére az üzemegészségügyi rendelkezések megtartásához, s felhívta a figyelmet a szakszervezetre háruló teendőkre. felszólalt gál lászló, a szot titkára és dr. bonta lászló, az egészségügyi minisztérium képviselője is. a vita eredményeként határozatot hoztak, ebben a szakszervezet és a minisztérium közös feladatoként, pontokba foglalva meghatározták a tennivalókat. felülvizsgálják az üzemek szociális és egészségügyi létesítményeinek állapotát a szociális normatívák alapján, minden üzemben egészségügyi komplex-tervet készítenek a jövő évtől kezdve, kezdeményezik, hogy a vállalatok saját erejükből kiterjeszthessék a munkaidőcsökkentést újabb területekre, a szakszervezeti bizottságok megszervezik az üzemorvosok és a műszakiak rendszeres találkozóit, hogy megbeszélhessék az egészségvédelem új gyakorlati módszereit. a határozat több pontja a védőeszközök gyarapításáról és a védőruha juttatások javításáról szól./mti/

14.40/n

...

-25-

bb 45. megkezdődtek a szüreti ünnepek gyöngyösön

vid/tné/m/cz

1963. szeptember 13.

gyöngyösön a mátra „fővárosában”, gazdag programmal kezdődött meg pénteken a hagyományos szüreti ünnepség-sorozat. a három napon át tartó „gyöngyösi szüret”, első napján a bányász-klubban megnyitották a heves megyei termelősövetkezetek és feldolgozó üzemek zöldség, gyümölcs, bor és konzerv kiállítását. a mátra múzeumban ugyancsak kiállítás nyílt, ahol a gyöngyösi dolgozók „ki mit tud”, körének legérdekesebb munkadarabjait mutatták be.

a hír további részét e m b a r g o 20 óráig!

este fél hétkor a gyöngyösi fiatalok hagyományos szokás szerint fáklyás felvonulást rendeztek a városon keresztül, majd hét órakor a szabadtéri színpadon rendezték meg a földművesszövetkezeti népi zenekarok megyei fesztiválját. az ünnepségen raft miklós, gyöngyös város tanácsának vb. elnöke mondott megnyitó beszédet.

a gyöngyösi szüreti napok szombaton folytatódnak, majd az ünnepség koronája lesz vasárnap a hagyományos szüreti felvonulás, amelyet mintegy 1500 szereplővel rendeznek meg és mintegy 10.000 részvevőre számítanak az ország minden részéből. /mti/

14.55/n

-26-

Mhp

bb 47. a kukorica betakarításánál dolgoznak az országos híri kombájnosok

vid j vm ká

1963. szeptember 13.

a hajdu-bihar megyei állami gazdaságok igazgatói és párttitkárai pénteken az őszi szántás-vetéssel és betakarítással kapcsolatos tennivalókat beszéltek meg debrecenben. a tanácskozáson, amelyen c. nagy gábor, a megyei pártbizottság titkára is részt vett, dr. ványi józsef, az állami gazdaságok megyei igazgatója ismertette a feladatokat. elmondotta, hogy ősszel a tervezettnél 10 százalékkal nagyobb területről kell betakarítani a kukoricát. a munkaigényes növény betakarításánál kettős műszakban üzemeltetik a gépeket, s a gazdaságok a 13.244 hold kukoricából 6500 holdat géppel törnek le. a csőlőrő-kombájnok mellett munkába állítják az szk-3-as kombájnokokat is. a következő hetekben az országos híri kombájnosok - kunkli péter, osvát józsef és a többiek - a kukoricatáblákon dolgoznak. /mti/

---

bb 48. megérkezett az első cukorrépaszállító uszály a szolnoki kikötőbe

vid j vm ká

1963. szeptember 13.

csütörtökről péntekre virradó éjszaka megérkezett az első cukorrépaszállító uszály a szolnoki cukorgyár kikötőjébe. a 18 vagonnyi répát öcsödön rakták be és a körösről usztatták át a tiszára. ezzel kezdetét vette a nagy őszi répaszállítási idény, s a jövő héttől kezdődően a folyó felső szakaszáról is megkezdik a répaszállítást szolnokra. a mintegy 3 és félezer vagon répa elszállításához a dunai hajósok is segítséget nyújtanak. a jövő hét elején indítanak el budapestről egy vontatót három uszályal, amely titelen át érkezik majd a tiszára. /mti/

---

bb 50. több mint kétezer jégverés, 153 millió forint kártérítés - kiterjesztik a fagybiztosítást valamennyi szántóföldi növényre - az állami biztosító tájékoztatója

t kf/kf vm vg

1963. szeptember 13.

a termelősövetkezeti biztosítás időszerű kérdéseiről tartott tájékoztatót pénteken fehér sándor az állami biztosító vezérigazgatója.

elmondotta, hogy az idén különösen sokat pusztított a jég. tavaly 715 község határában 857 alkalommal 160 000 holdat ért jégverés, az idén pedig már eddig 2172 esetben 1 305 község 404 000 holdnyi földje szenvedett jégkárt s eddig 153 millió forint kártérítést fizetett a biztosító. /folyt.köv./

15.45/ cs

- 27 -

10

/bb 50. több mint.....1.folyt./vm

többek között a zsámbéki petőfi tsz több mint 4 millió forintot, a kócai kossuth tsz és a köröstarcsai magyar-vietnám barátság tsz 1.8-1.8 millió forintot kapott. vagyonbiztosításuk alapján szeptemberig csaknem 100 millió forint kártérítést fizettek a közös gazdagságoknak az elhullott, vagy kényszerből levágott állataikért.

az elmúlt nyolc hónapban sok anyagi kárt okozott a tűz is. a villámcsapások pusztítása miatt csaknem 3 millió forint, az összes tüzesetekre pedig mintegy 10.5 millió forint kártérítést fizetett a biztosító. a közönsön kívül 371 000 termelészövetkezeti parasztnak van háztáji biztosítása - az idén mintegy harmincezeren kötöttek ilyen szerződést s hogy az elővigyázatosság hasznos, bizonyítja: több mint 32 000 esetben 34 millió forint kártérítést kaptak.

a mezőgazdaság igényelt figyelembevételére a múlt évben - hazánkban először - bevezették a kalászosok részleges fagybiztosítását. 336 termelészövetkezet 160 000 holdnyi kalászosára kötöttek ilyen biztosítást. a növényzetet különösen próbára tette az elmúlt kemény tél, amely után a fagybiztosítás alapján 38 millió forintot fizettek ki a termelészövetkezeteknek.

az első kísérleti év tapasztalatai alapján most „ korszerűsítették „ ezt a biztosítási formát, s 1964-re - a zöldségfélék és a rizs kivételével - valamennyi szántóföldi növényre kiterjesztették. a kedvezőbb feltételű fagybiztosítást legkésőbb november 15-ig köthetik meg a vagyonbiztosítással is rendelkező termelészövetkezetek./mti/

..

bb 54. magyar küldöttség utazott az újságírók harmadik világtalálkozójára

i bi/tr szb -cz

1963. szeptember 13.

pénteken a ferihegyi repülőtérrel magyar küldöttség utazott az újságírók harmadik világtalálkozójára. a világtalálkozón 80 ország képviselőjében 250 újságíró vesz részt. a tanácskozássok színhelye a litva nevű szovjet hajó és a hajó utja során érintett több kikötőváros. szeptember 23. és 25. között fontos megbeszélések zajlanak le algirban. a további utvonala: tunisz, tripolisz, alexandria, port said, beirut. a megbeszélések legfontosabb napirendi pontja: az újságírók feladatai a kelet és a nyugat közötti eszmecsereben. a magyar küldöttség tagjai: boldizsár iván, a new hungarian quarterly főszerkesztője, fekete sándor, a magyar rádió főmunkatársa, kis csaba, a magyar távirati iroda külpolitikai szerkesztője, rényi péter, a népszabadság szerkesztőbizottságának tagja és siklósi norbert, a magyar újságírók országos szövetségének főtitkára. /mti/

15.50/ cs

..
- 28 -

bb. 49. nemzetközi gyermekrajz pályázat - sajtótájékoztató az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájában

t/vt/ol/hné/a/cz

1963. szeptember 13.

a német demokratikus köztársaság kulturális és tájékoztató irodájának vezetője paul schober pénteken sajtótájékoztatót ismertette az ndk népek barátsága ligájának felhívását, amelyben nemzetközi gyermekrajz-pályázatot hirdetnek, gyermekrajzok a nagyvilágból címmel. ez az első ilyen jellegű nemzetközi verseny, amelyet a liga a népek barátságáért a német demokratikus köztársaságban-a külföldi kulturális kapcsolatok társaságával együttműködve- rendez. a vetélkedőn részt vehetnek a föld minden országának gyermekei 15 éves korig, egyéni és kollektív munkával. a résztvevők 1963 január 1 után készült 1-3 rajzot küldhetnek be. ez év december 31-ig. a munkákon tüntessék fel a következő adatokat: a munka címét, a készítő vezető és család nevét, születési idejét, pontos lakcímét. a rajzokat megküldhetik közvetlenül berlinbe, a magyar nemzeti bank útján, a liga a népek barátságáért a német demokratikus köztársaságban címre, berlin, w.8. thalman-platz 8/9. a rajzokat lehetőleg ne hajtogassák össze, keret és üveg nélkül küldjék be.

a továbbítást egyszerűsíti, ha a pályamunkákat az ndk budapesti kulturális és tájékoztató irodájához továbbítják/ budapest, 6. népköztársaság útja 21./ a nyerteseket arany-, ezüst-, és bronz-érmekkel jutalmazzák, ezenkívül ezer értékes díjat osztanak ki. valamennyi résztvevő oklevelet kap. a beküldött legjobb rajzokból kiállítás rendeznek berlinben, s annak anyagát a különböző országokban is bemutatják.

a pályázat célja, hogy a gyermekek útján is tovább erősítsék az ndk és más országok nemzetközi kapcsolatait, barátságát. a munkákat erre a célra alakított zsűri bírálja majd el, amelynek tagjai között helyet foglal az ndk népek barátsága ligájának főtitkára, az országban működő baráti társaságok titkárai, a művelődésügyi minisztérium megbízottja, valamint a képzőművészeti főiskola képviselője. a tervek szerint egyes országok szakértőit is meghívják a zsűribe./mti/

..

16.03

- 29 -

Handwritten mark

Handwritten mark

bb 51. a falvakban még a tüzelési idény kezdete előtt beváltják az utalványokat

1 kz szb ká

1963. szeptember 13.

a falusi, földművesszövetkezeti tüzelőanyag telepek is résztvesznek a szot tüzelőanyag-utalvány akciójában. ezek a telepek gondoskodnak a falvakban lakó ipari munkások, nyugdíjasok, s egyéb, utalvánnyal rendelkezők tüzelőjéről. az utalványok száma az elmúlt évihez mérten az idén annyira megnövekedett, hogy beváltásuk hosszabb időt vesz igénybe, s emiatt panaszok érkeznek az illetékes szervekhez. a szövetségben ezzel kapcsolatban rámutattak, hogy a földművesszövetkezeti tüzelőanyag telepek már ezideig több utalványt váltottak be, mint az elmúlt évben összesen. a szükséges mennyiségű szén rendelkezésre áll, s bár bizonyos szállítási nehézségek jelentkeznek, minden utalványtulajdonos, még az utalvány lejártá, tehát a tüzelési idény kezdete előtt hiánytalanul megkapja tüzelőjét. /mti/

--

bb 52. olcsóbb lett a paradicsompaprika

1 n.j./j szb

1963. szeptember 13.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 72 vagon és 219 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 4 vagon burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 12 vagon zöldpaprika, 3 vagon paradicsom, 1 vagon uborka, 4 vagon főzötök, 1 vagon vegyes zöldséru, 3 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon szőlő, 10 vagon szilva, 9 vagon alma, 7 vagon görögdinnye, 4 vagon tojás és 4 vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata pénteken mérsékelte a fehér és a piros paradicsompaprika fogyasztói árát. a jó minőségű paprikát az eddigi kilónkénti 2.80 forint helyett 2.40 forintért hozták forgalomba. a salátánakvaló uborkát kilónként 0.90, az ecetbevalót 4.20, a kovászolnivalót 2, a sárga és a zöld hüvelyű juliska-babot 2.80-3.80 forintért árusították. /mti/

--

16.15/a

- 30 -

mti

bb. 53. 15.500 vagon kirakását tüzte ki célul vasárnapra a máv - a kisüzemek és a tsz-eknek is meg kell szervezniük az éjjel-nappali rakodást - a legsürgősebb feladat: rendeltetési helyére juttatni a vetőmagot, műtrágyát, gyümölcsöt, szenet, cementet

1/hbj/sze/a/vg

1963. szeptember 13.

jó szervezéssel, a rendelkezésre álló vonórész és kocsi-park jobb kihasználásával a máv szeptember első tíz napján 200.000 tonna áruval szállított többet, mint a múlt év hasonló időszakában. a múlt hét végén a máv 15.000 kocsi vasárnapi kirakására mozgósított. bár az időjárás, közbeszólt, sokhelyütt a víz megrongálta a vasuti pályát, megszakította a vasuti összeköttetést az északkeleti országrész és a főváros között, mégis 13.902 vagon taktak ki.

sajnos, ezt a lendületet nem lehetett tapasztalni a hét elején, mert nagyon sok üzem megfeledezett az éjjel-nappali kirakás megszervezéséről. sok kisebb vállalat úgy vélekedett: ha egy-két vagy tíz rakott kocsi, álldogál, kisebb állomásokon, az nem számít. pedig ha 500-600 kisállomáson fordul ez elő, több ezer kocsi esik ki a szállításból.

a vasut most ismét mozgósítja az erőket a vasárnap nagyarányú kirakásra, hogy a jövő héten megoldhassa a legsürgősebb szállítási feladatait, rendeltetési helyére juttathassa a vetőmagot, a műtrágyát, zöldség, gyümölcsöt, a szenet, a cementet és egyéb a népgazdasági terv teljesítése, a lakosság ellátása szempontjából fontos terméket, árut. a máv a maga részéről megtette a szükséges intézkedéseket. mindegyik járműjavító vállalat tulajdonosok felhasználásával javítja a teherkocsikat, hogy, minél több vagon álljon rendelkezésre. mozgó, -brigádokat szerveztek, hogy a vagonoknál jelentkező kisebb hibákat még az állomásokon hozzák rendbe, s ne kelljen a kissé sérült kocsikat bevontatni a javító műhelyekbe, ami nagy idővesztés. vasárnap a vasut majdnem teljes személyzete dolgozik. a máv-igazgatóságok és állomások kapcsolatát teremtették a szállító felekkel. a cél 15.500 kocsi kirakása. most az érdekelteket üzemeken, állami gazdaságokon, tsz-eken mulik a siker. még a kisebb vállalatoknak is tudomásul kell venni, hogy a szombat délben érkezett vagon nem várhat hétfő reggelig kirakásra.

a vasárnapi nagyarányú kirakás megszervezésén túl már most gondolni kell arra, hogy a hét elején se legyen fennakadás ezen a téren, mert különben a máv nem tud eleget tenni a reá váró, valóban az egész népgazdaságot, a zavartalan termelést érintő feladatának. /mti/

--

16.37

- 31 -

mti

bb 51. a falvakban még a tüzelési idény kezdete előtt beváltják az utalványokat

1 kz szb ká

1963. szeptember 13.

a falusi, földművesszövetkezeti tüzelőanyag telepek is résztvesznek a szét tüzelőanyag-utalvány akciójában. ezek a telepek gondoskodnak a falvakban lakó ipari munkások, nyugdíjasok, s egyéb, utalvánnyal rendelkezők tüzelőjéről. az utalványok száma az elmúlt évihez mérten az idén annyira megnövekedett, hogy beváltásuk hosszabb időt vesz igénybe, s emiatt panaszok érkeznek az illetékes szervekhez. a szövosz-ban ezzel kapcsolatban rámutattak, hogy a földművesszövetkezeti tüzelőanyag telepek már ezideig több utalványt váltottak be, mint az elmúlt évben összesen. a szükséges mennyiségű szén rendelkezésre áll, s bár bizonyos szállítási nehézségek jelentkeznek, minden utalványtulajdonos, még az utalvány lejártá, tehát a tüzelési idény kezdete előtt hiánytalanul megkapja tüzelőjét. /mti/

--

bb 52. olcsóbb lett a paradicsompaprika

1 n.j./j szb

1963. szeptember 13.

a nagyvásártelepre pénteken reggel 72 vagon és 219 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 4 vagon burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 5 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 12 vagon zöldpaprika, 3 vagon paradicsom, 1 vagon uborka, 4 vagon főzötök, 1 vagon vegyes zöldséru, 3 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon szőlő, 10 vagon szilva, 9 vagon alma, 7 vagon görögdinnye, 4 vagon tojás és 4 vagon vágott baromfi.

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata pénteken mérsékelte a fehér és a piros paradicsompaprika fogyasztói árát. a jó minőségű paprikát az eddigi kilónkénti 2.80 forint helyett 2.40 forintért hozták forgalomba. a salátánakvaló uborkát kilónként 0.90, az ecetbevalót 4.20, a kovászolnivalót 2, a sárga és a zöld hüvelyű juliska-babot 2.80-3.80 forintért árusították. /mti/

--

16. 15/a

- 30 -

WV

bb. 53. 15.500 vagon kirakását tüzte ki célul vasárnapra a MÁV - a kisüzemek és a tsz-eknek is meg kell szervezniük az éjjel-nappali rakodást - a legsürgősebb feladat: rendeltetési helyére juttatni a vetőmagot, műtrágyát, gyümölcsöt, szenet, cementet

1/hbj/sze/a/vg

1963. szeptember 13.

jó szervezéssel, a rendelkezésre álló vonóerő és kocsipark jobb kihasználásával a MÁV szeptember első tíz napján 200.000 tonna áruval szállított többet, mint a múlt év hasonló időszakában. a múlt hét végén a MÁV 15.000 kocsi vasárnapi kirakására mozgósított. bár az időjárás, közbeszólt, sokhelyütt a víz megrongálta a vasuti pályát, megszakította a vasuti összeköttetést az északkeleti országrész és a főváros között, mégis 13.902 vagon taktak ki.

sajnos, ezt a lendületet nem lehetett tapasztalni a hét elején, mert nagyon sok üzem megfeledezett az éjjel-nappali kirakás megszervezéséről. sok kisebb vállalat úgy vélekedett: ha egy-két vagy tíz rakott kocsi, álldogál, kisebb állomásokon, az nem számít. pedig ha 500-600 kisállomáson fordul ez elő, több ezer kocsi esik ki a szállításból.

a vasut most ismét mozgósítja az erőket a vasárnap nagyarányú kirakásra, hogy a jövő héten megoldhassa a legsürgősebb szállítási feladatait, rendeltetési helyére juttathassa a vetőmagot, a műtrágyát, zöldség, gyümölcsöt, a szenet, a cementet és egyéb a népgazdasági terv teljesítése, a lakosság ellátása szempontjából fontos terméket, árut. a MÁV a maga részéről megtette a szükséges intézkedéseket. mindegyik járműjavító vállalat tulajdonos felhasználásával javítja a teherkocsikat, hogy, minél több vagon álljon rendelkezésre., mozgó, -brigádokat szerveztek, hogy a vagonoknál jelentkező kisebb hibákat még az állomásokon hozzák rendbe, s ne kelljen a kissé sérült kocsikat bevontatni a javító műhelyekbe, ami nagy idővesztés. vasárnap a vasut majdnem teljes személyzete dolgozik. a MÁV-igazgatóságok és állomások kapcsolatát teremtették a szállító felekkel. a cél 15.500 kocsi kirakása. most az érdekelteket üzemeken, állami gazdaságokon, tsz-eken mulik a siker. még a kisebb vállalatoknak is tudomásul kell venni, hogy a szombat délelben érkezett vagon nem várhat hétfő reggelig kirakásra.

a vasárnapi nagyarányú kirakás megszervezésén túl már most gondolni kell arra, hogy a hét elején se legyen fennakadás ezen a téren, mert különben a MÁV nem tud eleget tenni a reá váró, valóban az egész népgazdaságot, a zavartalan termelést érintő feladatának. /mti/

--

16. 37

- 31 -

WV

bb. 55. kisipari butorkiállítás nyílt a békocsis utcában

t/tó?gk/a/vg

1963. szeptember 13.

a kisiparosok országos szervezetének asztalos szakosztálya pénteken a szakosztály békocsis utca 12. szám alatti helyiségében butorkiállítást nyitott. a szeptember 30-ig megtekinthető kiállításon tájékozódhatnak a látogatók, hogy mi mindennel fordulhatnak a kisiparosokhoz. bemutatnak a kiállításon igen értékes kisipari butordarabokat, de láthatók olyanok is, amelyeket régi, elavult butorokból varázsoltak újjá. a kiállítás ideje alatt az asztalos szakosztály tagjai állandóan az érdeklődők rendelkezésére állnak. felvilágosítást, tanácsokat adnak a butorkészítéshez vagy átalakításhoz. az érdeklődők kérésére a helyszínrre is elmennek, hogy mindjárt hozzávetőleges árajánlattal is szolgálhassanak. a bemutatott új butorokra a kiállításon is vesznek fel megrendeléseket./mti/

--

bb. 56. tanévnyitó a nyiregyházi tanárképző főiskolán

vid/tné/a/sr

1963. szeptember 13.

a nyiregyházi tanárképző főiskola pénteken délután tartotta második tanévnyitó ünnepségét, a mórlicz zsigmond színházban. kovács józsef igazgató üdvözlő szavaiban elmondotta, hogy a hallgatók közül kilencen részesülnek ösztöndíjban. az új tanévben 142-en tanulnak a második, 153-an az első évfolyamon és az idén először indul a levelező oktatás, ahol 345 hallgató kezdi meg a tanulást.

a megnyitó után üttörők köszöntötték az első évfolyam hallgatóit./mti/

--

bb. 57. évnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/te/a/szf

1963. szeptember 13.

pénteken tartotta tizenötödik évnyitó ünnepségét a veszprémi vegyipari egyetem. dr. polinszki károly, kossuth-díjas rektor megnyitója után dr. lászló antal kossuth-díjas tanszékvezető egyetemi tanár előadást tartott a vegyipari művelettan kialakulásáról és a mai helyzetéről. ezután letette a fogadalmat az egyetem 160 nappali és 90 levelező elsőéves hallgatója./mti/

--

1644

- 32 -

W

bb 58. meghalt vági lajos nyugalmazott határőr-alezredes

sze szb sr

1963. szeptember 13.

a bm határőrség országos parancsnoksága és a magyar partizán szövetség országos központja mély megrendüléssel tudatja, hogy fáradhatatlan munkatársuk, vági lajos nyugalmazott határőr-alezredes elhunyt. vági lajost a bm határőrség országos parancsnoksága és a magyar partizán szövetség saját halottjaként katonai díszpompával temeti kedden délután 1 órakor a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 59. közlekedési balesetek

1 bc/gk szb sr

1963. szeptember 13.

a 20. kerületi lázár utca 18. számú ház előtt szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával schmidt károlyné 35 éves lakos, budapesti lakos. vigyázatlansága miatt összeütközött egy motorkerékpárral és súlyosan megsérült. kórházba szállították. nem rendelkezett kellő vezetői gyakorlattal, s a 21. kerületi cservenka miklós utcában szabálytalanul kanyarodott motorkerékpárjával fodor lászló 23 éves budapesti lakos. nekiütközött egy kézikocsinak. a motoros súlyosan megsérült és kórházba került. lippai györgy, 51 éves budapesti lakos, aki a kézikocsit húzta, könnyebb sérülést szenvedett.

budafokon, az ady endre uti rózsavölgyi villamosmegállóban tóth gyula 5 éves gyermek kiesett egy 41-es villamosból. súlyos sérüléssel a helm páll gyermekkórházba szállították. /mti/

bb. 60. szabálytalan előzés - halál

vid/tm/a/sr

1963. szeptember 13.

nagykanizsán bánfalvi ferenc, 18 éves helybeli lakos pannónia motorkerékpárjával szabálytalanul akart megelőzni egy tehergépkocsit. az előzés során nekiütközött a szemben jövő 47-79 rendszámú tehergépkocsinak, bánfalvi elbukott és motorját a tehergépkocsi 15 méteren át maga előtt tolta az uttesten. bánfalvi ferenc röviddel a kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. /mti/

16.50

- 33 -

W

bb. 61. halálos gombamérgezés

vid/tm/a/sr

1963. szeptember 13.

horváth imre, zalacsányi lakos, a községi erdőben gombát szedett, s abból felesége, a négytagú családnak, valamint a náluk vendégeskedő nagynéninek pörköltet főzött. az elfogyasztott ételtől a horváth család rosszul lett, s valamennyiüket mérgezési tünettől szállították be a zalaegerszegi kórházba. itt a 11 esztendőes horváth valéria meghalt, az apa és a 9 éves horváth imre állapota válságos.

a vizsgálat megállapítása szerint horváth imre gombagyűjtés során a császárgombát gyilkos galócával tévesztette össze, s ez okozta a család tragédiáját./mti/

.-.

bb. 62. a mongol szakszervezetek központi tanácsa elnökségének

te/a/cz

1963. szeptember 13.

meghívására pénteken 6 tagú szot küldöttség utazott mongóliába, a küldöttség tanulmányozza a mongol szakszervezetek tevékenységét./mti/

.-.

bb. 64. aláírták a magyar-benelux hosszulejárati kereskedelmi megállapodást

i/a/vg

1963. szeptember 13.

pénteken budapesten a külkereskedelmi minisztériumban aláírták a múlt év decemberében parafált magyar-benelux hosszulejárati kereskedelmi megállapodást. az új megállapodás 1963 január 1-től számított három évre szabályozza a kereskedelmi forgalmat magyarországgal és a benelux országok között.

a megállapodást magyar részről török istván, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a benelux országok részéről p. vanheerswynghels budapesti belga követ és j. zeeman budapesti holland követ írta alá. az aláíráson részt vett bíró józsef külkereskedelmi miniszterhelyettes és szilágyi béla, a külügyminisztérium főosztályvezetője./mti/

.-.

16.59

- 34 -

Handwritten mark

bb. 63. mély részvétellel bucsuztatták krajkovics józsefet, a párt és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosát

t/vt/gk/a/la

1963. szeptember 13.

hozzátartozók, egykori bajtársak, a budai járási pártbizottság, állami szervek és a fegyveres testületek képviselői vették körül nagy számban péntek délután a farkasréti temetőben krajkovics józsefnek, a párt és a nemzetközi munkásmozgalom régi harcosának ravatalát. a hamvasztás előtti bucsuztatáson elsőként dr. nemes dezső, a budai járási pártbizottság munkatársa méltatta az elhunyt küzdelmes életútját, s kiemelte, hogy külföldön és itthon egyaránt hű fia volt a marxista-leninista pártnak, s minden erejét a nép, a haladás ügyének szolgálatába állította.

mályi vilmos, a csepel vas-és fémművek egyedi gépgyárának műszaki vezetője a magyar partizán szövetség és a spanyolországi nemzetközi brigádok volt tagjainak nevében bucsuzott az elhunytól.

a bucsuztatás az internacionalé hangjaival és a ravatal mellett felsorakozott fegyveres alakulat diszsortüzével ért véget./mti/

.-.

bb. 65. gyorsítsuk a talajelőkészítés és a vetés ütemét - valószínűleg csapadékos lesz az ősz, jó szervezéssel kell elejét venni a betakarítási veszteségeknek - tanácskozás a mezőgazdaság időszerű tennivalóiról

i/cs/tm/a/ká

1963. szeptember 13.

a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői és a mezőgazdaság országos vezető szakemberei pénteken a földművelésügyi minisztériumban tárgyalták meg a soronkövetkező legsürgősebb tennivalókat. a tanácskozáson megjelent losonczy páál földművelésügyi miniszter. a megyei szakemberek beszámolója szerint a vetés előkészítési munkák jó ütemben haladnak, több megyében reális lehetőség van arra, hogy szeptember végére az őszi árpa, október 20-ra pedig az őszi búza vetését befejezzék.

keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes felszólalásában áttekintette a nemrég lezárult gabonabetakarítási időszak tapasztalatait. elmondotta, hogy a nyári hónapokban - főleg szervezési hiányosságok miatt - a termelő üzemek nem haladtak elég gyors ütemben a talajelőkészítéssel. jellemző, hogy éppen komárom, vas és nógrád megyében volt legnagyobb az elmaradás, ahol legkisebb mértékben szervezték meg a traktorok kettős-műszakos munkáját. a talajelőkészítés minősége általában kielégítő, csupán azonban a gazdaságokban van baj a talajmunkák minőségével, ahol az aszályos hetekben is mindenáron a mélyszántást erőltették./folyt.köv./

17.35

- 35 -

Handwritten mark

bb. 65./ gyorsítsuk.....1. folyt. /a

a tervezettthez képest elmaradás tapasztalható a silózásban. különösen sok a pótolnivaló e tekintetben vas, veszprém borsod és nógrád megyében, ahol a termésnek csupán 26-33 százalékát takarították be eddig. a szalastakarmánytermés általában jobb volt, mint az előző esztendőben, igen fontos azonban, hogy a most mutatkozó sarjtermést minél teljesebben betakarítsák, még azokon a vidékeken is, ahol a készlet egyébként bőségesen elég a teletetésre.

a legsürgősebb feladatok között említette meg a miniszter-helyettes a gabonatermesztési tervek maradéktalan teljesítését. fontos a jó minőség és az, hogy legkésőbb október végéig mindenütt befejezzék a vetést. a vetési előirányzatok ellenőrzésére hívta fel a megyei szakemberek figyelmét. a jó termés megalapozása érdekében az intenzív búzák alá holdankint 300, a hazai búzák alá pedig 150 kiló műtrágyát bocsátanak a termelő üzemek rendelkezésére. hiányosságként említette meg az előadó, hogy számos megye az igényelt műtrágyamennyiségnek csupán kis részét kapta meg. hasonló problémák mutatkoznak egyes vidékeken a vetőmag-kiszállításnál is. remélhető azonban, hogy október 10-re a búzavetőmag utolsó szállítmányai is megérkeznek a termelőszövetkezetekbe.

a meteorológiai intézet előrejelzése, valamint a gyakorlati szakemberek tapasztalatai szerint valószínűleg csapadékos lesz az ősz, ezért a betakarítási munkák kisebb-nagyobb torlódásával kell számolnunk. lényegében 40 munkanap alatt kell majd betakarítani a kapások termését, továbbá a szőlőt, a gyümölcsféléseket, ugyanakkor elvégezni az őszi mélyszántást. országos intézkedési tervet készítettek, amely szerint a cukorgyárak november 10-ig a termelő üzemek egész termését átveszik. a kukorica-betakarításnál a gazdaságok különösen ügyeljenek arra, hogy ne egyszerre valamennyi táblán törjék a termést, hanem a vetésterveknek megfelelően haladjanak tábláról-táblára. a kukorica-törést mindmennyi kövesse nyomon a szár letakarítása, hogy a szállító és a talajművelő-gépek munkája folyamatos legyen.

az elmúlt időszak rendkívüli esőzései miatt a vidékek többségén kényszerűsüret lesz, hogy a gyorsan rothadó szőlőtermést megmentésük. az állami pincegazdaságok telepein éjjel-nappal átveszik a szőlőtermést. a korábbi előírásoktól eltérően a 15 cukorfok alatti minőségű szőlő átvételénél sem lesz fennakadás. a szerződéses felárakat 13.5 cukorfokig fizetik ki, az ennél gyengébb minőségű szőlőkért/ mustokért/ a termelők csak az alapárat kaphatják meg. ahol a nagyarányú romlás miatt az étkezési szőlő átadási előirányzatot nem tudják teljesíteni, az árut borszőlőként adhatják át.

almatermésünk általában jó. szükségesnek látszik, hogy a termelő üzemek a családtagokat is nagy számban mozgósítsák a veszteségmentes betakarításra.

keserü jános ezután a megyei szakemberek kérdéseire válaszolt.

/mti/

17.55

- 36 -

bb. 66. dobi istván fogadta ujonnan kinevezett ujedelhi nagykövetség

a/la

1963. szeptember 13.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke pénteken fogadta nagy jánost, a magyar népköztársaság ujonnan kinevezett ujedelhi nagykövétét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

--

bb. 67. augusztus elejétől késő őszig egymást követve érnek a legjobb étkezési szőlőfajták - tapasztalatcsere és bemutató kecskeméten

vid/tm/a/ká

1963. szeptember 13.

a szőlészeti kutató intézet kecskeméti mathiasz jános telepén, valamint a lakiteleki szőlőszaporító gazdaságban pénteken tartották meg a hagyományos, bemutatóval egybekötött szőlőtermesztési tapasztalatcserét. a találkozáson a nemesítés terén elért eredményeket, a szaporítás új módszereit, valamint a homoki szőlőművelés és növényvédelem gépesítését tanulmányozták a résztvevők.

a szőlészeti kutató intézet mathiasz jános telepén az intézet vezetője, szegedi sándor tájékoztatta a vendégeket. a többi között elmondotta: a legutóbb nemesített 20 csemegeszőlőfajtaival megoldották, hogy augusztus elejétől késő őszig egymást követve érjenek a keményhúsú, ízletes bogóju étkezési szőlőfajták. az új hibrideket, amelyeket évek óta megfigyelés alatt tartanak, elszaporítják. ezután a résztvevők megtekintették a telep hatalmas üvegházát, ahol jelenleg négy, a köztermesztésben még ismeretlen fajtát szaporítottak el rügydugványozással. a több mint két

méter magas növényházban, amelyet teljes egészében benőtt a szőlő - százezer vessző érik az őszi telepítésekhez. a kétméteres hajtásokból a gyökeres vesszőkön kívül még mintegy kétmillió rügydugványhoz elegendő szaporítóanyagot is nyernek. a szőlészeti kutató intézet lakiteleki gazdaságában nagy érdeklődéssel tanulmányozták a szórófej-nélküli öntözést./mti/

--

18.00

- 37 -

bb 68. a hetven éves szent-györgyi albert üdvözlése

i ms/gh csm sr

1963. szeptember 13.

szent-györgyi albert, az amerikában élő világhírű magyar biokémikus a napokban töltötte be 70. életévét. ebből az alkalomból a magyar tudományos akadémia üdvözlötte a nobel-díjas tudóst.
/mti/

--

bb 69. alumínium öntöző szórófejek bemutatója az izsáki állami gazdaságban

vid gk csm la

1963. szeptember 13.

pénteken kecskeméten a budapesti műszaki tömítő ktsz bemutatásával egybekötött tanácskozást tartott a legújabb típusu alumínium öntöző szórófejek alkalmazásáról. a megbeszélésen résztvett csillag nándor, a földművelésügyi minisztérium gépállomási és gépesítési főigazgatóhelyettese, erdősi józsef, a bács-kiskun megyei pártbizottság titkára, perényi károly, a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet főmérnöke, valamint számos öntözési szakember,

az új szórófejeket működés közben az izsáki állami gazdaságban mutatták be. eddig import szinesfém felhasználásával készítették a szórófejeket, ami lényegesen megdrágította. most ugyanezeket a típusokat alumíniumból készítették, s mint a bemutatón kitűnt, jól működnek, és tökéletesen porlasztanak. ezért úgy határoztak, hogy megkezdik az új típusu alumínium szórófejek sorozatgyártását. /mti/

--9

bb. 72. a műcsarnokban

gg/a/la

1963. szeptember 13.

a magyar népművészet című kiállításon pénteken délután üdvözölték az 50.000 látogatót. kascsák margit, a budapest táncgyűttes színpadtervezője örömmel vette át az ajándékot, az 1870-es évek elejéről származó keletmagyarországi himzést. /mti/

--

18.10

- 38 -

AB

bb 70. megkezdődött a balatonfüredi orvoskongresszus

t vid ms/gg szb sr

1963. szeptember 13.

pénteken a balatonfüredi szot szanatórium disztermében megkezdődött a hagyományos háromnapos balatonfüredi orvoskongresszus. a megnyitó előadást dr. dubovitz dénes, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tartotta. kiemelte a „gyógyító egységek, jelentőségét az egészségügyi ellátásban, ezek a gyógyító egységek a kórházból és a vele együttműködő szakrendelő intézetből, valamint a területükre eső körzeti orvosokból állanak. a gyógyító egységben minden beteg személyi kartont kap, amelyet a szakorvosi vizsgálataira, sőt a kórházba is magával visz. ezen a kartonon évekre visszamenően feltüntetik a lezajlott betegségeket, s azt, hogy a beteg milyen kezelést kapott. így a rendelőintézet, vagy kórházi orvos a vizsgálat alkalmával sokkal könnyebben alkothatja ki véleményét a páciens egészségi állapotáról. az egészségügy irányítói arra törekcsenek, hogy a körzeti orvosokat lehetőleg ne helyezték át a gyógyító egységen belül és így valóban háziorvosai lehessenek a betegeknek.

az egészségügyi ellátás továbbjavítását célozza, hogy a jövőben a városokban nem építenek külön körzeti rendelőket és a körzeti orvosok rendelőit is a szakorvosi intézetben helyezik el. ennek a rendszernek az az előnye, hogy a beteg szükség esetén azonnal, egy helyben megkapja a szakorvosi ellátást is, feleslegessé válik a rendelőintézetbe utalás, az ezzel járó adminisztráció és idővesztés. a gondozómunkát is az általános orvosi ellátás feladatkörébe utalják, ezért a meglevő gondozókon kívül nem hoznak létre újabb intézeteket, például magas vérnyomásban vagy cukorbetegségben szenvedők részére. az ilyen betegeket a körzeti- és szakorvosok kezelik. a kezelőorvosok a szorosán vett kezelés után is figyelemmel kísérik a betegek sorsát, idővel vizsgálatra rendelik be őket, stb.

a kongresszust szombaton folytatják. a mintegy négyszáz résztvevő előtt ismert orvosprofesszorok tartanak előadásokat az orvostudomány különböző ágaiból. /mti/

--

bb 71. sajtótájékoztató a pesterzsébeti muzeumban

t ol/tr szb sr

1963. szeptember 13.

pénteken délután a pesterzsébeti muzeumban a „pestkörnyéktől nagybudapestig, című helytörténeti kiállításról sajtótájékoztatót tartottak. a tárlat az őskortól napjainkig felöleli azoknak a kerületeknek történetét, amelyek 1950 óta budapesthez tartoznak. a tárlókban és a táblákon láthatók az ásatások során felszínre került kultur- és helytörténeti emlékek, többek között békásmegyeren és csepelen a bronzkorszakból feltárt leletek, kerámiák, szerszámok, a nagytétényi római katonai tábor alaprajza, avar temető leletei.

/folyt.köv./

18.20/- szb

-39-

40.

bb 71. /sajtótájékoztató... 1. folyt./- szb

kiállították a jobbágymozgalmak, az 1848-49-es szabadságharc emlékeit. a kiállítás bemutatja még a horthy-korszakbeli pest-környéki baloldali mozgalmak dokumentumait, szociográfiai adatait, végül képekben a felszabadulás eseményeit és az újjáépítést. /mti/

--

bb 73. időjárásjelentés

1963. szeptember 13.

tr szb

a meteorológiai intézet jelenti 1963 szeptember 13-án, pénteken este

nem változik az idő

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet. legfeljebb néhány helyen átfutó eső. mérsékelt szél. helyenként reggeli köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 22-25 fok között. /mti/

--

bb 74. veszprém megyei képzőművészek alkotásaiból nyílt kiállítás a csók galériában

1963. szeptember 13.

t s/tr csm sr

a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága és a képcsarnok vállalat, bakony-balaton, címmel rendezett kiállítást a csók galériában. a tárlatot pénteken pap jános belügyminiszter, veszprém megye országgyűlési képviselője nyitotta meg.

a kiállításon 13 veszprém megyei képzőművész 46 művét láthatja a közönség. /mti/

--

18.30/- szb

-40-

W

bb. 75. a hibridkukorica-nemesítés és termesztés legfontosabb kérdései a martonvásári szimpózium ülésén

vid-hné/a/ká

1963. szeptember 13.

pnteken a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben megkezdődött a kukoricanemesítési és termesztési szimpózium előadásainak vitája.

a kukoricanemesítési szekcióban az első előadást dr. gáspár lászló, a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet osztályvezetője tartotta a heterózis fiziológiájáról. elsőnek dr. e.r. leng professzor / amerikai egyesült államok/ szólt hozzá, aki a legutóbbi évek nasonló amerikai kutatásait ismertette. ezt követően dr. horst göring, a berlini humboldt egyetem botanikai tanzékné docense számolt be heterózis fiziológiai kutatásairól. sinkovics mária aspiráns, a magyar tudomány akadémia genetikai intézetének kutatója a b 2. csoportba tartozó vitaminok jelentőségéről beszélt a heterózis-jelenségek kialakulásában.

a szekcióban a második előadást dr. kovács károly, a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tudományos munkatársa tartotta a talajtápanyagellátottsága és a heterózis-jelenség összefüggéséről, majd a heteroziskutatások általános vitája következett.

ezután dr. kovács istván, a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tudományos főmunkatársa a beltenyésztett törzsek előállításának, javításának és fenntartásának néhány módszertani problémájáról beszélt. az előadáshoz relja p.savics ujvidéki kukoricanemesítő, f.f. szidorov professzor, a leningrádi vir intézet helyettes igazgatója és j.k. liszonov moldvai kukoricanemesítő szólt hozzá.

az agrotechnikai szekcióban dr. györfly béla, a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tudományos főmunkatársa ismertette a martonvásári kísérletek eredményeit, részletesen foglalkozott a kukorica talajművelésével, trágyázásával, a vetésidővel és a kukorica tőszámával. a hozzászólók közül a szimpózium résztvevői különös érdeklődéssel hallgatták meg dr. p. drezgics jugoszláv professzor felszólalását, aki kötött talajokon a mélyszántás előnyeit ismertette. /mti/

--

18.50/- szb

-41-

W

bb 76. nyílik a botanikus kertben a victoria amazonica

hné csm la

1963. szeptember 13.

szombaton és vasárnap nyílik a botanikus kertben a victoria amazonica. ezért a kert vasárnap délután is nyitva lesz. /mti/

--

bb 77. ünnepi filmbemutató a Lengyel olvasóteremben

tr csm la

1963. szeptember 13.

a lengyel olvasóterem péntek este ünnepi filmbemutatót rendezett a lengyel néphadsereg megalakulásának közelgő 20. évfordulója alkalmából. a népi hadsereg megalakulásáról és harcairól dr. stanislaw a. sochacki történész tartott előadást, majd levetítették a „bátrak iskolája”, című új lengyel játékfilmet. /mti/

--

bb. 78. nyilvános vitát rendeztek az építészek a pesti duna-part beépítéséről

t/sb/hné/a/cz

1963. szeptember 13.

a magyar építőművészek szövetsége pénteken délután a szövetség puskin utcai székházában nyilvános vitát rendezett azokról a tervekről, amelyek a pesti duna-part rendezésére kiírt pályázatra érkeztek be. farkasdi zoltán és jurcsik károly építészek, a bíráló bizottság tagjai ismertették a pályamunkákat.

a vitában több új javaslattal egészítették ki a felszólalók a tervpályázatban felvetett gondolatokat. hangsúlyozták azonban, hogy a pályázati munkák javaslatait még nem lehet végleges érvényűnek tekinteni és nem szabad elszüntetni a beépítést sem. a következő lépésként a jövő évben új pályázatot írnak ki az egész belváros rendezésére s ezzel összhangban kell majd kialakítani a dunapart végleges terveit.

az építőművészek szövetségének puskin utca 26. számú székházában kiállításon mutatják be a pályázati terveket, amelyeket szeptember 19-ig tekinthetnek meg majd az érdeklődők. /mti/

--

19.04

- 42 -

Ne

bb 79. öttalálatos lottószelvény

tr szb la

1963. szeptember 13.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közli, hogy a 37. játékhét lottószelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényt találtak. a szerencsés nyertes szelvényének száma: 7 264 378.

a szelvények kiértékelése még folyik. /mti/

--

bb. 80. évadnyitás a nemzeti színházban

i/bi/j/a/sr

1963. szeptember 13.

pénteken este gördült fel első ízben az új évadban a függöny a nemzeti színház színpadán. a hagyományoknak megfelelően a műsoron a Bánk bán szerepelt.

az első őszi bemutató, illés endre - vas istván: rendetlen bűnbánat című darabjának próbáit már az eredeti díszletek között tartják a színházban. a darabot pethes györgy rendezi, s a főbb szerepeket törőcsik mari, domján edit és fülöp zsigmond alakítja. a darabot szeptember 27-én mutatja be a nemzeti színház. ugyan-csak készülnek a második őszi bemutatóra shakespeare macbeth-jének próbáival, major tamás rendezésében. a címszerepet sinkovits imre, lady macbeth szerepét lukács margit alakítja. a bemutató időpontja október 18.

shakespeare: makranc hölgy című darabjával nyílik meg november 7-én a nemzetközi színház pesterzsébeti kamaraszínháza.

a színház igazgatóságától nyert értesülés szerint a shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából a madách színházzal és a vígszínházzal közösen meghirdetett bér utsorozat már teljes egészében elkelt. /mti/

--

19.15

- 43 -

Ne

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 158-490, 258-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 14.

bb 1. megoldják a peremkerületek legsürgetőbb problémáit

i h1/gk szb sr

1963. szeptember 14.

a főváros peremkerületeiben az utóbbi napokban tanácsai, illetve végrehajtó bizottsági üléseken foglalkoztak a sürgős megoldást igénylő, fontosabb helyi feladatokkal.

kispesten a kereskedelmi hálózat figyelemre méltóan fejlődött az utóbbi években: ma már 220 élelmiszerüzlet, 45 vendéglátóipari egység és 117 iparcikkbolt szolgálja ki a vásárlókat. az elkövetkező időszakban a kerület legkülsőbb részein javítják elsősorban az ellátást. a kertvárosban például korszerű fűszer-közért üzletház épül, jórészt társadalmi segítséggel. a pannonia uti szövetkezeti lakótelepen élelmiszerüzlet és háziasszonyok boltja nyílik a jövő év elején, s a környékbeli dolgozó nők főzési gondjait lényegesen enyhíti majd az ugyanitt megépülő 300 személyes, melegkonyhás étterem. a vörös október utcában szintén új étterem, a vörös csillag utcában háztartási szaküzlet nyílik.

budaíokon az ivóvízhiány okoz sok gondot a tanácsnak és a lakosságnak egyaránt. az ivóvizet ez a környék a dunaparton levő három ásott kútból és három csőkútból nyeri. a vízvezeték-hálózat csaknem 130 kilométer hosszú, azonban egyes szakaszokon a csőrendszer elavult, szűk keresztmetszetű. a kerület felső részén levő, 500 köbméteres vízgyűjtő medencét sem a mostani megnövekedett fogyasztáshoz méretezték. ezek a körülmények a nyári hónapokban gyakran olyan súlyos vízhiányt okoznak, hogy egyes utcákat csak a köztisztasági vállalat locsoló kocsijainak igénybevételevel lehet kellő mennyiségű vízzel ellátni. a bajt még tetézi, hogy az ásott kutak vize a száraz évek következtében elapadt. a tanács gondoskodásából a koltói anna-telep, valamint a csiperke utcai település vízellátása már a jövő évben megoldódik, a fővárosi vízművek távlati terve szerint pedig a fehérvári uton át budafokot is bekapcsolják a központi vízrendszerbe. ez biztosítja majd a környék ellátását még abban az esetben is, ha a dunaparti kutak esetleges műszaki hiba miatt nem adnának kellő mennyiségű vizet. /mti/

-. -

-1-

ME